DECRETA
CONDITA
IN CONCILIO PROVINCIALI
MEDIOLANENSI
SECVNDO

Sub Illuſtriſsimo, & Reuerendiſsimo D. Carolo Cardinale Borrhomæo,

Archiepiſcopo Mediolani.

Adiunctæ præterea ſunt Pontificiæ aliquæ Conſtitutiones, quarum mentio in his ipſis Decretis extat.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO.EMANUELE



BRIXIÆ,
Apud Thomam Bozzolam. 1582.

INDEX
DECRETORVM

quę tribus huius libri generalibus titulis continentur.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

TITVLVS I.

Quæ ad fidem tuendam, ſacramenta miniſtranda, & alia Paſtoralia munera pertinent.

EDICTI contra hæreticos promulgatio quotannis. Dec. 1. f. 3
Sodalitas doctrinę Chriſtianę inſtituenda. Dec. 2. 4
Sodalitas nominis Dei ad tollēdam blaſphemiam Dec. 3. 5
Concluſiones in publicum proponendę, a quibus probandę ſint. Decretum 4. 5
Bullarum promulgatio, & aſſeruatio. Dec. 5. 5
Viſitatores, Sacerdotes ſint. 6. 6
Epiſcopi officium in conſecrationibus, & benedictionibus. 7. 6
Stipendium Vice curato cathedralis, Collegiatęue Eccleſiæ attribuendum. 8. ibid.
Liber diſtributionis ſacrorum Oleorum, & quis ea deferat. 9. 7
Compatres rudes ne adhibeantur. 10. ibi.
Duę particulę Euchariſtię quando non deferendę 11 8
Euchariſtia Paſchę tempore quibus a Parocho, & peregrinis præſertim, vbi miniſtranda 12 ibi.
Interdictum, & denunciatio non cōmunicantiū. 13 10

Mendici vagantes, vt Paſchę tempore communicent. Decr. 14. 10
Preces in deferenda Euchariſtia, vel extrema vnctione. Decr. 15. 11
De oratione quadraginta horarum. 16. ibi.
Epiſcopi cura, vt a Medicis Pii Quinti cōſtitutio ſeruetur in ægris curandis. 17 ibi.
Parochis interdicitur, ne manifeſtum vſurarium in eccleſiaſticam ſepulturam tradant. 18 ibi.
Vſurę, ficto depoſiti nomine, vetantur. 19. 12
Cibis in quadrageſima vetitis, neceſſaria de cauſa interdum conceſſis, modus pręſcribitur. 20. ibi.
Excommunicatorum denunciationes. 21. ibi.
Proceſſiones ante miniſtrationem ſacrorum ordinum. Dec. 22. 13
Clericus regularis quando ordinibus ſacris non adſcribendus. 23. 14
Clerici certę eccleſię adſcribendi, in qua ſuſcepti ordinis functiones obeant. 24. 15
Matrimoniis, quę in hęreticorum finibus, locisue finitimis, a catholicis contrahi aliquando ſolent, occurritur. 25. ibi.
Modus pręſcriptus in matrimoniis, quę ſolent iniri cū vagabundis. 26. 16
Sponſorum, ante ſolemnem matrimonii celebrationem coeuntium, abſolutio Epiſcopo reſeruata. 27 17
Matrimonii in eccleſiæ celebratio, tum a ſponſis muſica inſtrumenta; eo afferri vetatur. 28 18
Concubinariis pœnę propoſitę, 29. ibi.

TITVLVS II.

QVAE AD MISSAM, DIVINA OFFICIA eccleſię cultum, & ad eccleſiaſticos homines ſpectant.

ECcleſiaſtici homines in aliena diœceſi commorātes a quo, & quibus denunciandi, tum literarum commendatitiarum exhibitio, & comprobatio. 1. 18

Facul

Facultas celebrandi Miſſas. 2. 19
Miſſę celebratio vi Monialium eccleſijs quando vetita. Decr.3. ibi.
Miſſas conuentuales celebrare negligens qua pœna plectendus. 4. 20
Miſſas pro mrotuis in ſingulos menſes quando celebrāda. 5. ibi.
Campanæ pulſatio in eleuatione corp Domini. 6. 21
Proceſsiones in celebratione corporis Domini, quibus in eccleſijs,& quando ſiant. 7. 22
Miſſa de Spiritu Sancto,& proceſſiones indicta prouinciali,vel diœceſana Synodo. 8. 23
Clero,ad proceſſiones funusue côuenienti,modus pręſcriptus. 9. 22
Pulſatio campanę die Veneris ad recolēdam Ieſu Chriſti paſsionem. 10. ibi.
Horę canonicę ad pręſcriptam Breuiarii Romani rationem. 11 23
Magiſter cęremoniarum in vna quaque plebe conſtituatur. 12. 24
Capitulum in ſingulas hebdomadas habeatur,cui aliqua rerum ſpiritualium ratio pręſcribitur. 13. ibi.
Funus canonici mortui a quibus fiat. 14. 25
Parochi ægrotantis cura in iis, quę ad ſalutem animę pertinent,quibus committatur,eiuſque mortui exequiæ. 15. ibid.
Interpretatio decreti,Concilio priori editi,de candelis & intortitiis. 16. 26
Explicatio conſtitutionis ſuperioris concilii prouincialis de tollendis in funere pactionibus. 17. 27
Ornatus in templis,& in proceſsionib.qualis. 18. ibi.
Indumenta ſacra ad quem apparatum non adhibenda. 19. 28
Veſtes in diuinis officiis non adhibeantur, niſi Eccleſię inſtituto prius benedictę. 20. ibid.
Libri ſacri,eccleſiaſticiue ne ad vilem, & sordidum vſū auertantur. 21. ibid.
Laicorum ædes in poſterum eccleſiam ne attingant, & feneſtrę obſtruantur. 22. 29

Parlamenta publica,& alia profana in eccleſia prohibentur. Dec.23. 29
Muſica inſtrumenta prȩter organum in eleemoſynarum oblationes vetantur.& ne eleemoſynas puellæ quȩrirent. Dec 24. 30
Seminarij viſitatio,& conſtitutiones. 25 ibi.
Confeſſiones diaconorum,& aliorum clericorum. Decr.26. 31
Canonicis,& clericis,ſacras conciones,& lectiones negligentibus,pœna propoſita. 27. ibid.
Clerici,certȩ eccleſiæ miniſterio non addicti, feſtis diebus in parochialem eccleſiam conueniant,huius rei tura ſit Rectoris eccleſiæ. 28. 32
Sacerdotes deligendi,a quibus clerus inſtituatur; eiuſque conuocatio in ſingulos annos 29 33
Conuentibus Sacerdotalibus ratio præſcripta. 30 ibi.
Mantelletti vſu quibus interdicatur. 31. 35
Clericis interdicitur mulieres docere, & libros de muſicis obſcœnis habere. 32. 36
Explicatur decretum ſuperioris Concilij de numero clericorum in menſa: 33. ibi.
Eccleſiaſticis in ædibus ſpectacula vetantur. 34. 37
Clericus alienæ diœceſis,delicti alicuius reus, quando ad proprium Epiſcopum mittendus. 35. ibi.
Clerico redeunti prȩſcribitur ſignificatio reuerſionis. Decr.36. ibi.

TITVLVS III.

QVAE AD BONA ET IVRA ECCLESIArum piorumq.locorum attinent.

Titulus beneficii exhibendus. Decr.1. 38
Cautio ab Epiſcopo adhibenda in beneficiorum ceſſionibus admittendis. Dec.2. ibi.
Probatio ſex menſium tollitur,& huius rei fraudi occurritur. 3. ibi.

Solutio fructuum præbendæ, qua ratione facienda ſit in amiſſione. Dec.4. 40
Eccleſiaſtica bona quibus non locanda. 5. 41
Eccleſiaſticorum bonorum alienatio quando irrita ſit. 6. 42
Alienatio Eccleſiaſticorum bonorum ita facta, vt Superioris auctoritate fulciatur, quando nulla declaretur. 7. 42
Eccleſiaſtica bona alienata, ſemel recuperata, nondum etiam incorporata, non locentur, alienenturue, niſi ob vtilitatem, aut neceſſitatem. 8. ibi.
Locationis Eccleſiaſticę recognitio ad quem pertineat. Decr.9. 43
Bonorum Eccleſiaſticorum memoriæ conſeruandæ modus pręſcribitur. 10. ibi.
De locationibus, quæ pactionibus fiunt de prędijs melioribus reddendis. 11. 44
Cancellariæ epiſcopalis munus ab ipſo, cui commiſſum eſt, exerceatur. 12. 47
Subſidij charitatiui exigendi ratio præſcripta. 13. 48
Archiuij claues, ſede Epiſcopali vacante, quibus tradendæ. 14. ibid.
Inuaſoribus bonorum clerici mortui occurritur. 15. ibi.
Legatis piarum cauſarum nomine, exequendis, ratio adhibetur. 16. 49
Interpretatio conſtitutionis, priori Concilio editæ de Notarijs pia legata non denunciantibus. 17. 50
Bona fabricarum eccleſiæ ne in alios vſus auertantur. Decr.18. 51
Adminiſtratoribus bonorum eccleſiæ, & piorum locorum interdicitur ea emere, vel conducere. 19 ibi.
Quæ ſodalitates, & pia loca mutuo ne dent. 20 52
Vſuras a Montibus pietatis exigere vetitum eſt. 21. ibi.
De ſodalitatibus diſciplinatorum. 22. ibi.

CAPITA QVAEDAM AD MONIALES pertinentia.

De Monialium numero,& clauſura.	1.	54
In puella ad religionem admittenda.	2.	ibid.
Moniales muſica arte ne inſtruantur.	3.	55

QVAE GENERATIM AD HAEC Decreta pertinent.

Obſeruatio horum Decretorum.	Decr. 1.	56
Promulgatio eorundem.		56
Interpretatio eorum ad quem ſpectet.	1 2	57

FINIS.

CAROLVS

CAROLVS
BORRHOMAEVS

S. R. E. Tit. Sanctę Praxedis Presbyter Cardinalis,

Dei,& Apoſt. Sedis gratia Archiepiſcopus Mediolani,

Vniuerſis Prouinciæ noſtræ fidelibus Salutem in Domino.

SVPERIORI PROXIximo anno prouincialem Synodum,tribus poſt alteram annis, ex Tridentini Concilij præſcripto,habuimus, quą in Synodo de Epiſcoporum prouinciæ conſilio,atque aſſenſu,hæc decreta cōfecimus, quæ,typis impreſſa, in lucem emitti iuſsimus. In ijs nihil ſane quidem aliud propoſitum nobis fuit, niſi vt Chriſti Domini gloriæ in primis ſeruiremus; & ſaluti veſtræ, quantum in nobis fuit, paterna cura proſpiceremus. Quo igitur maximo poteſtis, & quo certe debetis, ſtudio pietatis, ea vos ſuſcipite, atque obedientię ſpiritu ita ſeruate; vt ijs paſtorum ve-

ſtrorum vocibus excitati, ad omne Chriſtianæ pietatis officium in dies vos, adiutrice Dei gratia, longius progredientes, tamquam filij locis, ambuletis, & fructum afferatis in omni iuſtitia & bonitate. Bene valete in Domino, a quo vobis precamur pacem, & ſalutem ſempiternam.

IN NOMINE SANCTÆ, ET INDIVIDVÆ TRINITATIS

PATRIS, ET FILII, ET SPIRITVS SANCTI.

NOS CAROLVS BORRHOMAEVS, *S. R. E. Tit. Sanctæ Praxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apoſtolicæ Sedis gratia Archiepiſcopus Mediolani, de conſilio, & aſſenſu Reuerendiſs. Patrum, Coepiſcoporum noſtroru m, in Prouinciali noſtro Concilio Mediolanenſi ſecundo, hæc quæ ſequuntur, conſtituimus, ac decernimus.*

TITVLVS I.

QVAE AD FIDEM TVENDAM, SA*cramenta miniſtranda, & alia Paſtoralia munera pertinent.*

DECRETVM I.

Epiſcopus, edicto quotannis publice propoſito, omnes & ſingulos ſuæ diœceſis homines, etiam quauis dignitate, gradu, honoreuè præditos, moneat, eidemq. in virtute ſanctæ obedientiæ, ac pœna excommunicationis latæ ſententiæ propoſita, id iubeat, vt ſi eorum quiſpiam iam ſcit cuiuſuis ſectæ hæreticos homines, eouè nomine ſuſpectos,

aut

aut infames, aut quouiſmodo a fide catholica aberrātes, aut qui verba hęreticalia protulerint, aut qui hęreticorum libros, ſcriptauè, quæ quouis modo auctoritate Sedis Apoſtolicæ *prohibita ſunt, legunt, vel apud ſe habent, decem ad ſummum diebus poſt edicti promulgationem, ſi vero in poſterum ſciet, decem diebus; poſtquam id norit, illos omnes & ſingulos, vel ipſi Epiſcopo, vel hęreticæ prauitatis Inquiſitori denunciet.*
Parochis autem ſuis iubeat, vt edictum eiuſmodi in ſingulos annos ſemel Quadrageſimę initio, iterum ineunte Domini aduentu, publice in ſua quiſque Parochia, cum in Miſſa frequentior populus adeſt, de ſcripto ipſi pronuncient, & promulgent.

DECRETVM II.

Quo ſtudioſius Parochi in eam curam, quę conſtitutione de fide initijs, a Parocho tradendis, ſuperiori concilio pręſcripta eſt: incumbāt; id etiam curet Epiſcopus, vt in ſingulis diœceſis ſuę oppidis, & vicis doctrinę Chriſtianę ſodalitas inſtituatur, quę in eo munere ipſos Parochos adiuuet. Cuius rei cauſa libellus, quem vnuſquiſque Epiſcopus in ſuę diœceſis ſcholis, eo nomine inſtitutis, adhibere poterit, iuſſu noſtro edetur. Quibus autem locis ſodalitas eiuſmodi inſtitui non poterit, in ijs duo, tresuè homines ſaltem deligantur, auctoritate grauiores; qui pro Chriſtiana pie

tate id ſollicitudinis ſuſcipiant, vt pueros, adoleſcenteſue ad parochum inducant, a quo in Eccleſia illi fidei rudimentis imbuantur.

DECRETVM III.

Vt deteſtabile blaſphemię ſcelus, quam diligentiſſimè fieri poteſt, tollatur; pręter ea, quę ſuperiori concilio Prouinciali ſancita ſunt, id Epiſcopi ſtudeant, vt, in ſua quiſque vrbe & diœceſi, hominum, qui zelo religionis accenſi ſint, ſodalitatem Dei nominis inſtituant, pręſcriptis eidem ſodalitati regulis vna cum Indulgentijs in Bulla expreſſis, quam ſe. re. Pius Quartus eius rei cauſa confecit.

DECRETVM IIII.

Quę de quauis ſcientia problemata, vel axiomata, vel alia quęuis eius generis publice exercendi ingenij cauſa, aliauè ratione proponi ſolent; curet Epiſcopus, ne in poſterum antea proponantur, quam ab ipſo, aut ab ijs, quos huic rei pręfecerit, cognitum ſit, nihil in ijs ſubeſſe, quod doctrinę fidei, & pietati Chriſtianę repugnet.

DECRETVM V.

Summorum Pontificum Bullas, quæ quotannis de quauis cauſa ab illis edentur, Epiſcopus duobus ſaltem

ſaltem poſt menſibus, quam illas Romæ æditas cognouerit, in ſua diœceſi eas potißimum promulgandas curet, quas promulgari in ijs ipſis iuſſum erit, tum illas item, quas ad Eccleſię ſuæ gubernationem pertinere aliqua ratione poſſe iudicabit. Quarum omnium Bullarum librum conſici, & in Epiſcopali Archiuio aſſeruari iubeat. Metropolitani autem cura ſit, eas omnes, cum primum acceperit, ad ſingulos Prouinciæ Epiſcopos mittere.

DECRETVM VI.

Epiſcopus, cum ad viſitationis munus Sacerdotes idoneos adhibere poteſt, ne alijs inferioris ordinis clericis vtatur.

DECRETVM VII.

Quo magis fideles ad rerum diuinarum cultum excitetur; Epiſcopus, non in ſacramentorum ſolum adminiſtratione, verum etiam, cum conſecrationis, quæ cuiquam Eccleſiæ, Altariuè adhibetur, vel benedicendæ Campanæ, vel velandæ Monialis, vel alterius cuiuſuis rei conſecrandæ munus in conſpectu populi aggreditur, illius myſterij, quod tractat, vim & ratio non pie explicet.

DECRETVM VIII.

Quæ Eccleſiæ vel cathedrales, vel collegiatæ peculiarem parochiam habent, neque eius parochiæ

rochię curatio ad certas perſonas ex officio pertinet, in ijs curet Epiſcopus, vt quibus ea ipſa cura committetur, certum ſtipendiũ, aut emolumentum ad eorum vitam honeſte ſuſtentandã, ipſius epiſcopi arbitrio, a Capitulo, vel ab ijs, ad quos ſpectat, attribuatur.

DECRETVM IX.

Cui in eccleſia cathedrali id muneris datum eſt, vt oleum, aut chryſma ſacrum Plebanis, alijsue diſtribuat; is in librum, eo nomine confectum, illarum eccleſiarum nomina referat, quibus dederit. Pari ratione Prępoſiti, Plebaniue libro notent eas eccleſias parochiales, quibus ſingulis annis ſacra olea diſtribuerint. Ii vero omnes ne illa alijs deferenda dent, niſi ijs, qui ſacris ordinibus initiati ſunt. Hoc ipſum etiam ſeruetur cum Parochus ad ſacrum oleum ægris miniſtrandum accedit, vt ipſe ſcilicet, non laicus homo, illud in itinere deferat.

DECRETVM X.

Cum id noſtra ſuperiori Prouinciali Synodo de compatribus præſcriptum ſit, vt illi tales deligantur, qui ſuſcepti muneris partes explere poſſint; id autem ipſi præſtare non queant, ſi ne rudimenta quidem fidei norint; idcirco ea cura ſit Parochis, vt quos compatres ita imperitos nouerint, Par. 2. de ijs, quæ p ti. ad bap. admi.

uerint, vt Symbolum fidei, ſiue ea, quæ in Symbolo continentur, ignorent, illos eo officio ſuſcipiendi de Baptiſmo infantes, fungi ne patiantur.

DECRETVM XI.

Par. 2. tit. Quę per. ad Sacr. Euchari.

Quod ſuperioris concilij Prouincialis decreto, de duabus Euchariſtię particulis, ad ęgrum deferendis, conſtitutum eſt; id quoniam non ſine difficultate vbique, & ſemper obſeruari poteſt: ideo vbi Epiſcopi iudicio, vel loci diſtantia, vel itineris, tẽporiſuè difficultas, vel alia cauſa impedit, quo minus illud prçſtari poſſit, tum licebit ſacerdoti, eam ſanctiſſimę Euchariſtię particulam ſolum deferre, quam ęger percepturus eſt; ita tamẽ vt, cum inde Parochus redit, non ſuperpelliceo, non ſtola indutus ſit, neque tintinabulum pulſetur, neque vmbella adhibeatur, extinctis etiam luminibus, non palam vaſculum deferatur.

DECRETVM XII.

PAROCHI *Paſchę tempore, ſanctiſſimę Euchariſtię ſacramentum ijs tantum miniſtrent, qui non modo tunc in parochię ſuę finibus habitant; verum etiam maiorem anni partem, aut ſex ſaltem menſes in ea habitarint, niſi ſint, qui paucioribus ante diebus, menſibuſuè illuc habitatum venerint eo animo, vt in ea domicilium habeant*

beant; niſi item qui ab Epiſcopo, propriove Parocho facultatem, ſcripto conceſſam, exhibuerint alio loco communicandi: tum praterea niſi peregri ſint, & aduenæ homines, idque in parochia aliqua diœceſis; quod ſi in vrbe, tum in cathedrali eccleſia Eucharistiæ ſacramentum ij percipiant. Horum autem peregrinorum, & aduenarum, Eucharistiæ ſacramentum percipientium, nomina, cognomina, originis, ſeu domicilij locus, vno in libro, fideliter aſſeruando a Parocho, ante omnia adnotentur. Quare ſingulis diebus, cum in Paſcha Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Christi ſacramentum Eucharistiæ adminiſtrabunt, antequam illud cuiquam præbeant, ad populum conuerſi, denuncient, vt ſi quis eorum, qui adſunt, Parochiæ ſuæ incola non eſt, ad ſuam quiſque parochialem eccleſiam abeat, vbi, quemadmodum canonum ſanctionibus iuſſum eſt, eo tẽpore ſacram Eucharistiam ſumat.

Parochi vero vrbani admoneant, atque hortentur crebro eos, qui rus ire ſæpius ſolent, vt feſtis diebus illis ſolemnibus, nempe die Natali Domini, in Quadrageſima, & hebdomada ſancta potiſſimum, Paſchæ tempore, Aſcenſionis Domini die, in celebritate Corporis Domini, in die Pentecoſtes, ruri non habitent, ſed in vrbe, atque in frequentioribus oppidis: vbi a ruſticatione feriati, ſacris, & diuinis officijs interſint; de verbo Dei conciones audiant: ceteraque Chriſtianæ pietatis munera præſtent; quæ ab vnoquoq; chri-

ſtiano homine debita, ſolemnes, & ſtati illi dies maximè requirunt.

DECRETVM XIII.

Qui Paſchæ tēpore Euchariſtiæ ſacramentum non ſumpſerint, ſi poſtquam ter, aut vnica monitione, quę vna pro tribus ſatis ſit, etiam generatim moniti, in contumacia perſeuerauerint: iubeat Epiſcopus, eos ipſos Eccleſiæ ingreſſu, & Eccleſiaſtica ſepultura interdictos, in propria parochiali Eccleſia denuntiari; tum eorum nomina deſcripta ad cathedralis, & parochialis Eccleſiæ valuas affigi: ſi vero in contumacia perſeuerauerint, in eos præterea, prout iuris eſt, animaduertat.

DECRETVM XIIII.

Epiſcopus de vita, & moribus mendicorũ vagantium diligenter inquirat: initaque aliqua ratione curet omnino, vt ſacro Paſchæ tempore illi communicent.

DECRETVM XV.

Parochus cum vel ſacroſanctã Euchariſtiam, vel extremæ vnctionis ſanctum oleum ad ægrum defert, in via ſeptem pſalmos ex animo, pieq́; dicat, vel alias religioſas preces.

DECRETVM XVI.

Oratio, quæ quadraginta horarũ dicitur, ne vlla in Eccleſia extra ordinem conſtituatur, ſine Epiſcopi conceſſu. Iſque eam ita ſanctè geri curet, vt pij illius inſtituti ratio exigit.

DECRETVM XVII.

Quod ſummus Pontifex Pius Quintus, propoſitis excommunicationis, alijſque pœnis iuſſit, medicos ab ægrotantis curatione poſt triduum abſtinere, niſi eo tridui ſpatio, de peccatis ſuis confeſſus ille ſit; id Epiſcopus curet, quam diligentiſſime obſeruari. Rationemque præterea aliquam ſtatuat, qua medicis ipſis facilius exploratum eſſe poſſit, ægrum peccata ſua verè confeſſum eſſe. Bulla edi ta 6. Mar. 1566

DECRETVM XVIII.

Ne Parochi vſurarium manifeſtũ, vt Gregorij Decimi conſtitutione ſancitum eſt, etiam ſi in teſtamento, aliaue quadam vltima voluntate ipſe mandarit ea reſtitui, quæcunque vſuræ nomine acceperit, in ſepulturam Eccleſiaſticam tradant; niſi pro eorum facultatibus, re ipſa illis ſatisfactum ſit, a quibus vſuras exegerit; aut ſi ij abſunt, Epiſcopo, Vicarioue eius, vel Parocho intra cuius Parochiæ fines ille, dum vixerat, ha- c.fi.de vſu.in 6.

Parlamenta publica,& alia profana in eccleſia prohibentur. Dec.23. 29
Muſica inſtrumenta pręter organum in eleemoſynarum oblationes vetantur.& ne eleemoſynas puellæ quęrirent. Dec 24. 30
Seminarij viſitatio,& conſtitutiones. 25 ibi.
Confeſſiones diaconorum,& aliorum clericorum. Decr.26. 31
Canonicis,& clericis,ſacras conciones,& lectiones negligentibus,pœna propoſita. 27. ibid.
Clerici,certę eccleſiæ miniſterio non addicti, feſtis diebus in parochialem eccleſiam conueniant,huius rei tura ſit Rectoris eccleſiæ. 28. 32
Sacerdotes deligendi,a quibus clerus inſtituatur; eiuſque conuocatio in ſingulos annos 29 33
Conuentibus Sacerdotalibus ratio præſcripta. 30 ibi.
Mantelletti vſu quibus interdicatur. 31. 35
Clericis interdicitur mulieres docere, & libros de muſicis obſcœnis habere. 32. 36
Explicatur decretum ſuperioris Concilij de numero clericorum in menſa: 33. ibi.
Eccleſiaſticis in ædibus ſpectacula vetantur. 34. 37
Clericus alienæ diœceſis,delicti alicuius reus, quando ad proprium Epiſcopum mittendus. 35. ibi.
Clerico redeunti pręſcribitur ſignificatio reuerſionis. Decr.36. ibi.

TITVLVS III.

QVAE AD BONA ET IVRA ECCLESIArum piorumq.locorum attinent.

Titulus beneficii exhibendus. Decr.1. 38
Cautio ab Epiſcopo adhibenda in beneficiorum ceſſionibus admittendis. Dec.2. ibi.
Probatio ſex menſium tollitur,& huius rei fraudi occurritur. 3. ibi.

Solutio fructuum præbendæ, qua ratione facienda ſit in amiſſione. Dec.4. 40
Eccleſiaſtica bona quibus non locanda. 5. 41
Eccleſiaſticorum bonorum alienatio quando irrita ſit. 6. 42
Alienatio Eccleſiaſticorum bonorum ita facta, vt Superioris auctoritate fulciatur, quando nulla declaretur. 7. 42
Eccleſiaſtica bona alienata, ſemel recuperata, nondum etiam incorporata, non locentur, alienenturue, niſi ob vtilitatem, aut neceſſitatem. 8. ibi.
Locationis Eccleſiaſticę recognitio ad quem pertineat. Decr.9. 43
Bonorum Eccleſiaſticorum memoriæ conſeruandæ modus pręſcribitur. 10. ibi.
De locationibus, quæ pactionibus fiunt de prędijs melioribus reddendis. 11. 44
Cancellariæ epiſcopalis munus ab ipſo, cui commiſſum eſt, exerceatur. 12. 47
Subſidij charitatiui exigendi ratio præſcripta. 13. 48
Archiuij claues, ſede Epiſcopali vacante, quibus tradendæ. 14. ibid.
Inuaſoribus bonorum clerici mortui occurritur. 15. ibi.
Legatis piarum cauſarum nomine, exequendis, ratio adhibetur. 16. 49
Interpretatio conſtitutionis, priori Concilio editæ de Notarijs pia legata non denunciantibus. 17. 50
Bona fabricarum eccleſiæ ne in alios vſus auertantur. Decr.18. 51
Adminiſtratoribus bonorum eccleſiæ, & piorum locorum interdicitur ea emere, vel conducere. 19 ibi.
Quæ ſodalitates, & pia loca mutuo ne dent. 20 52
Vſuras a Montibus pietatis exigere vetitum eſt. 21. ibi.
De ſodalitatibus diſciplinatorum. 22. ibi.

CAPITA QVAEDAM AD MONIALES pertinentia.

De Monialium numero,& clauſura. 1. 54
In puella ad religionem admittenda. 2. ibid.
Moniales muſica arte ne inſtruantur. 3. 55

QVAE GENERATIM AD HAEC Decreta pertinent.

Obſeruatio horum Decretorum. Decr.1. 56
Promulgatio eorundem. 56
Interpretatio eorum ad quem ſpectet. 1 2 57

FINIS.

CAROLVS BORRHOMAEVS

S. R. E. Tit. Sanctę Praxedis Presbyter Cardinalis,

Dei,& Apoſt. Sedis gratia Archiepiſcopus Mediolani,

Vniuerſis Prouinciæ noſtræ fidelibus Salutem in Domino.

SVPERIORI PROXIximo anno prouincialem Synodum, tribus poſt alteram annis, ex Tridentini Concilij præſcripto, habuimus, quą in Synodo de Epiſcoporum prouinciæ conſilio, atque aſſenſu, hæc decreta cõfecimus, quæ, typis impreſſa, in lucem emitti iuſsimus. In ijs nihil ſane quidem aliud propoſitum nobis fuit, niſi vt Chriſti Domini gloriæ in primis ſeruiremus; & ſaluti veſtræ, quantum in nobis fuit, paterna cura proſpiceremus. Quo igitur maximo poteſtis, & quo certe debetis, ſtudio pietatis, ea vos ſuſcipite, atque obedientię ſpiritu ita ſeruate; vt ijs paſtorum ve-

ſtrorum vocibus excitati, ad omne Chriſtianæ pietatis officium in dies vos, adiutrice Dei gratia, longius progredientes, tamquam filij locis, ambuletis, & fructum afferatis in omni iuſtitia & bonitate. Bene valete in Domino, a quo vobis precamur pacem, & ſalutem ſempiternam.

IN NOMINE
SANCTÆ, ET INDIVIDVÆ
TRINITATIS
PATRIS, ET FILII, ET SPIRITVS SANCTI.

NOS CAROLVS BORRHOMAEVS, S. R. E. Tit. Sanctæ Praxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apoſtolicæ Sedis gratia Archiepiſcopus Mediolani,*de conſilio, & aſſenſu Reuerendiß. Patrum,* Coepiſcoporum *noſtroru m, in Prouinciali noſtro* Concilio *Mediolanenſi ſecundo, hæc quæ ſequuntur, conſtituimus, ac decernimus.*

TITVLVS I.

QVAE AD FIDEM TVENDAM, SAcramenta miniſtranda, & alia Paſtoralia munera pertinent.

DECRETVM I.

Epiſcopus, edicto quotannis publice propoſito, omnes & ſingulos ſuæ diœceſis homines, etiam quauis dignitate, gradu, honoreuè præditos, moneat, eidemq. in virtute ſanctæ obedientiæ, ac pœna excommunicationis latæ ſententiæ propoſita, id iubeat, vt ſi eorum quiſpiam iam ſcit cuiuſuis ſectæ hæreticos homines, eouè nomine ſuſpectos,

aut infames, aut quouiſmodo a fide catholica aberrãtes, aut qui verba hęreticalia protulerint, aut qui hęreticorum libros, ſcriptauè, quæ quouis modo auctoritate Sedis Apoſtolicæ prohibita ſunt, legunt, vel apud ſe habent, decem ad ſummum diebus poſt edicti promulgationem, ſi vero in poſterum ſciet, decem diebus; poſtquam id norit, illos omnes & ſingulos, vel ipſi Epiſcopo, vel hęreticæ prauitatis Inquiſitori denunciet. Parochis autem ſuis iubeat, vt edictum eiuſmodi in ſingulos annos ſemel Quadrageſimę initio, iterum ineunte Domini aduentu, publice in ſua quiſque Parochia, cum in Miſſa frequentior populus adeſt, de ſcripto ipſi pronuncient, & promulgent.

DECRETVM II.

Quo ſtudioſius Parochi in eam curam, quę conſtitutione de fide initijs, a Parocho tradendis, ſuperiori concilio pręſcripta eſt: incumbãt; id etiam curet Epiſcopus, vt in ſingulis diœceſis ſuę oppidis, & vicis doctrinę Chriſtianę ſodalitas inſtituatur, quę in eo munere ipſos Parochos adiuuet. Cuius rei cauſa libellus, quem vnuſquiſque Epiſcopus in ſuę diœceſis ſcholis, eo nomine inſtitutis, adhibere poterit, iuſſu noſtro edetur. Quibus autem locis ſodalitas eiuſmodi inſtitui non poterit, in ijs duo, treſuè homines ſaltem deligantur, auctoritate grauiores; qui pro Chriſtiana pie

tate id ſollicitudinis ſuſcipiant, vt pueros, adoleſcenteſue ad parochum inducant, a quo in Eccleſia illi fidei rudimentis imbuantur.

DECRETVM III.

Vt deteſtabile blaſphemię ſcelus, quam diligentiſſimè fieri poteſt, tollatur; prętereа, quę ſuperiori concilio Prouinciali ſancita ſunt, id Epiſcopi ſtudeant, vt, in ſua quiſque vrbe & diœceſi, hominum, qui zelo religionis accenſi ſint, ſodalitatem Dei nominis inſtituant, pręſcriptis eidem ſodalitati regulis vna cum Indulgentijs in Bulla expreſſis, quam ſe. re. Pius Quartus eius rei cauſa confecit.

DECRETVM IIII.

Quę de quauis ſcientia problemata, vel axiomata, vel alia quęuis eius generis publice exercendi ingenij cauſa, aliauè ratione proponi ſolent; curet Epiſcopus, ne in poſterum antea proponantur, quam ab ipſo, aut ab ijs, quos huic rei pręfecerit, cognitum ſit, nihil in ijs ſubeſſe, quod doctrinę fidei, & pietati Chriſtianę repugnet.

DECRETVM V.

Summorum Pontificum Bullas, quæ quotannis de quauis cauſa ab illis edentur, Epiſcopus duobus ſaltem

ſaltem poſt menſibus, quam illas Romæ æditas cognouerit, in ſua diœceſi eas potiſsimum promulgandas curet, quas promulgari in ijs ipſis iuſſum erit, tum illas item, quas ad Eccleſię ſuæ gubernationem pertinere aliqua ratione poſſe iudicabit. Quarum omnium Bullarum librum conſici, & in Epiſcopali Archiuio aſſeruari iubeat. Metropolitani autem cura ſit, eas omnes, cum primum acceperit, ad ſingulos Prouinciæ Epiſcopos mittere.

DECRETVM VI.

Epiſcopus, cum ad viſitationis munus Sacerdotes idoneos adhibere poteſt, ne alijs inferioris ordinis clericis vtatur.

DECRETVM VII.

Quo magis fideles ad rerum diuinarum cultum excitetur; Epiſcopus, non in ſacramentorum ſolum adminiſtratione, verum etiam, cum conſecrationis, quæ cuiquam Eccleſiæ, Altariuè adhibetur, vel benedicendæ Campanæ, vel velandæ Monialis, vel alterius cuiuſuis rei conſecrandæ munus in conſpectu populi aggreditur, illius myſterij, quod tractat, vim & ratio non pie explicet.

DECRETVM VIII.

Quæ Eccleſiæ vel cathedrales, vel collegiata peculiarem parochiam habent, neque eius parochiæ

rochiȩ curatio ad certas perſonas ex officio pertinet, in ijs curet Epiſcopus, vt quibus ea ipſa cura committetur, certum ſtipendiũ, aut emolumentum ad eorum vitam honeſte ſuſtentandã, ipſius epiſcopi arbitrio, a Capitulo, vel ab ijs, ad quos ſpectat, attribuatur.

DECRETVM IX.

Cui in eccleſia cathedrali id muneris datum eſt, vt oleum, aut chryſma ſacrum Plebanis, alijsue diſtribuat; is in librum, eo nomine confectum, illarum eccleſiarum nomina referat, quibus dederit. Pari ratione Prępoſiti, Plebaniue libro notent eas eccleſias parochiales, quibus ſingulis annis ſacra olea diſtribuerint. Ii vero omnes ne illa alijs deferenda dent, niſi ijs, qui ſacris ordinibus initiati ſunt. Hoc ipſum etiam ſeruetur cum Parochus ad ſacrum oleum ægris miniſtrandum accedit, vt ipſe ſcilicet, non laicus homo, illud in itinere deferat.

DECRETVM X.

Cum id noſtra ſuperiori Prouinciali Synodo de compatribus præſcriptum ſit, vt illi tales deligantur, qui ſuſcepti muneris partes explere poſſint; id autem ipſi præſtare non queant, ſi ne rudimenta quidem fidei norint; idcirco ea cura ſit Parochis, vt quos compatres ita imperitos nouerint,

Par.2.de ijs, quæ pti.ad bap. admi.

uerint,

beant; niſi item qui ab Epiſcopo, proprioue Parocho facultatem, ſcripto conceſſam, exhibuerint alio loco communicandi: tum præterea niſi peregri ſint, & aduenę homines, idque in parochia aliqua diœceſis; quod ſi in vrbe, tum in cathedrali eccleſia Euchariſtię ſacramentum ij percipiant. Horum autem peregrinorum, & aduenarum, Euchariſtię ſacramentum percipientium, nomina, cognomina, originis, ſeu domicilij locus vno in libro, fideliter aſſeruando a Parocho, ante omnia adnotentur. Quare ſingulis diebus, cum in Paſcha Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti ſacramentum Euchariſtiæ adminiſtrabunt, antequam illud cuiquam præbeant, ad populum conuerſi, denuncient, vt ſi quis eorum, qui adſunt, Parochię ſuæ incola non eſt, ad ſuam quiſque parochialem eccleſiam abeat, vbi, quemadmodum canonum ſanctionibus iuſſum eſt, eo tēpore ſacram Euchariſtiam ſumat.

Parochi vero vrbani admoneant, atque hortentur crebro eos, qui rus ire ſæpius ſolent, vt feſtis diebus illis ſolemnibus, nempe die Natali Domini, in Quadrageſima, & hebdomada ſancta potiſſimum, Paſchæ tempore, Aſcenſionis Domini die, in celebritate Corporis Domini, in die Pentecoſtes, ruri non habitent, ſed in vrbe, atque in frequentioribus oppidis: vbi a ruſticatione feriati, ſacris, & diuinis officijs interſint; de verbo Dei conciones audiant: ceteraque Chriſtianæ pietatis munera prę̨ſtent; quę ab vnoquoq; chri-

ſtiano homine debita, ſolemnes, & ſtati illi dies maximè requirunt.

DECRETVM XIII.

Qui Paſchæ tẽpore Euchariſtiæ *ſacramentum non ſumpſerint, ſi poſtquam ter, aut vnica monitione, quę vna pro tribus ſatis ſit, etiam generatim moniti, in contumacia perſeuerauerint: iubeat Epiſcopus, eos ipſos Eccleſiæ ingreſſu, &* Eccleſia*ſtica ſepultura interdictos, in propria parochiali* Eccleſia *denuntiari; tum eorum nomina deſcripta ad cathedralis, & parochialis Eccleſiæ valuas affigi: ſi vero in contumacia perſeuerauerint, in eos præterea, prout iuris eſt, animaduertat.*

DECRETVM XIIII.

Epiſcopus de vita, & moribus mendicorũ vagantium diligenter inquirat: initaque aliqua ratione curet omnino, vt ſacro Paſchæ tempore illi communicent.

DECRETVM XV.

Parochus cum vel ſacroſanctã Euchariſtiam, vel extremæ vnctionis ſanctum oleum ad ægrum defert, in via ſeptem pſalmos ex animo, pieq; dicat, vel alias religioſas preces.

Ratio

DECRETVM XVI.

Oratio, quæ quadraginta horarũ dicitur, nè vlla in Eccleſia extra ordinem conſtituatur, ſine Epiſcopi conceſſu. Isque eam ita ſanctè geri curet, vt pij illius inſtituti ratio exigit. Cle.Roſ. q de ſegui.

DECRETVM XVII.

Quod ſummus Pontifex Pius Quintus, propoſitis excommunicationis, alijsque pœnis iuſſit, medicos ab ægrotantis curatione poſt triduum abſtinere, niſi eo tridui ſpatio, de peccatis ſuis confeſſus ille ſit; id Epiſcopus curet, quam diligentiſſime obſeruari. Rationemque præterea aliquam ſtatuat, qua medicis ipſis facilius exploratum eſſe poſſit, ægrum peccata ſua vere confeſſum eſſe. Par 3.tit.de viuir. Bulla edita 6. Mar.1566

DECRETVM XVIII.

Ne Parochi vſurarium manifeſtũ, vt Gregorij Decimi conſtitutione ſancitum eſt, etiam ſi in teſtamento, aliaue quadam vltima voluntate ipſe mandarit ea reſtitui, quæcunque vſuræ nomine acceperit, in ſepulturam Eccleſiaſticam tradant; niſi pro eorum facultatibus, re ipſa illis ſatisfactum ſit, a quibus vſuras exegerit; aut ſi ij abſunt, Epiſcopo, Vicarioue eius, vel Parocho intra cuius Parochiæ fines ille, dum vixerat, ha- c.fi.de vſu.in 6.

bitarat, vel Notario publico de reſtitutione cautum ſit pignoribus, aut idonea ſponſione facta. Qui verò Parochus id generis hominem ſciens ſepelierit, is nouerit ſe excommunicationis pęnę affectum eſſe, ex Clementis Quinti conſtitutione, in concilio Viennenſi edita.

Cle. Eos, q. de ſepul.

DECRETVM. XIX.

Par. 3. ti. de vſur.

Superioris Prouincialis concilij conſtitutione, & ſi contractus depoſiti, ex quibus aliquid vltra ſortem percipitur, tum rei venditionis, quę modico precio fit, adhibita redimēdi pactione, tum alios preterea quoſdam contractus, ex ſacrorum canonum iure, & probatorum Patrum ſententijs, tamquam manifeſte vſurarios improbauimus; tamen quoniam ſępe, ficto meri depoſiti, & liberę emptionis nomine, quaſi liciti contractus ſpecie, vſurę occultantur; idcirco, & cum eis, qui eiuſmodi contractuum, aliorumue ſpecie, qui vetiti ſunt vſuram commiſſerint, & cū Notarijs, qui ſcientes rogati conſcripſerint, pro ut iuris eſt, agatur.

DECRETVM XX.

Quibus ob infirmam valetudinem, aut ob aliam iuſtam cauſam permiſſum erit Quadrageſimę diebus, carne, aut alijs eo tempore vetitis cibis veſci, eos Parochi piè illud admoneant, ne publicè,

neue

neue etiam cum domeſticis, ſed ſeparatim in remotiori ędium loco, eius generis cibum capiant, vt ob corporis imbecillitatem, aut morbum potius, quo laborant, quam ob ingluuiem facere cognoſcantur.

DECRETVM XXI.

Quo diligentius ſtudeant, qui excommunicationis pœna affecti ſunt, in ſanctæ matris Eccleſiæ gremium reſtitui; ac ne alij eorundem commercio consuetudineue per imprudentiam vtantur, nos veterum canonum auctoritatem ſequuti, id iubemus, vt Epiſcopus, cum excommunicationis ſententiam contra aliquem tulerit, eumque excommunicatum palam denunciari iuſſerit, eius nomen, & cognomen tum ad cathedralis, & proprię parochialis Eccleſię valuas, affigi, tum deſcriptum mitti curet Parochis, & vrbanis, et diœceſanis: qui primò ſaltem cuiuſque menſis Dominico die illum populo excommunicatum denuncient; neque hoc agere deſiſtant, quoad ipſis Epiſcopus ſignificarit, eundem matri Eccleſię reconciliatum eſſe. Quod ſi tres menſes is excommunicationis vinculo irretitus permanſerit; illius nomen, & cognomen Epiſcopus tum reliquis huius Prouincię Epiſcopis, tum illis pręterea denunciet, ac ſignificet, quorum diœceſes ſibi finitimę ſunt. Cum autem ille ipſe ad matris Eccleſiæ gremium redierit, quibus an-

tea illum excommunicatum Epiſcopus denunciauerat, ijs eundem abſolutum quamprimum ſignificet. Quod ſi quis per annum in excommunicatione permanſerit; ad Epiſcopum Parochus eum deferat, vt contra illum agatur, quemadmodum, & canonum iure, & ſummorum Pontificum ſanctionibus decretum eſt.

DECRETVM XXII.

Iubeat Epiſcopus, vt Dominico illo die, qui quatuor ſtata ieiunij tempora, quibus ordinis ſacramentum miniſtratur, proximè antecedit; Parochi non ſolum ſolemne illud ieiunium huius rei cauſa inſtitutum denuncient, verum etiam in ſua vnuſquiſque eorum parochiali Eccleſia ſupplicationes, litaniasque pie, ac religioſe, vel intus habeat, vel proſequente fidelium multitudine, foris Eccleſiam, ſicut moris eſt, obeat; vt Dei, Sanctorumque ope implorata, tum Epiſcopus in eorum delectu, quibus ordines conferet, ſpiritus ſancti lumine illuſtretur; tum illi, quibus conferuntur, in vitæ ſanctitate doctrina, religioſiſque virtutibus proficiant.

DECRETVM XXIII.

Bulla edita pri. Id. Oct. 1568

Vt quod ſummus Pontifex Pius Quintus in explicatione decreti Tridentini, quod eſt Seſſione vigeſimaſecunda, capit. 2. conſtituit, executionem habeat;

beat; Epiſcopus ne clericum vllum regularem, neque ſęcularem, qui regularium more in communi vitæ diſciplina ſit, beneficiumque Eccleſiaſticum non habeat; ordinibus ſacris adſcribat, niſi à ſuperiore fidem ille attulerit, ſe religionis, cui adſcriptus eſt, profeſſionem confeciſſe; iuratusque affirmet, ſcripto, manu ſua ſubſignato, coram Epiſcopo ſe id ſponte feciſſe, aut ratum habuiſſe. Illud autem ſcriptum in Archiuio aſſeruādum Epiſcopus curet.

DECRETVM XXIIII.

Quicumque aliquem Eccleſiaſticum ordinem ſuſcipit, is, vt Tridentino concilio iuſſum eſt, certæ Eccleſiæ adſcribatur, in qua functiones, quas ei Epiſcopus præſcripſerit, obeat; nec vero alius eidem ordo ante conferatur, quam ipſi Epiſcopo fidem, teſtimoniumque ille attulerit, ſe in Eccleſia, cui adſcriptus eſt, præſtitiſſe præſcriptas ſibi functiones. Seſſ. 23. cap. 16.

Si vero aliqua de cauſa eodem tempore, ex ſacrorum canonum permiſſu, plures ordines minores clerico Epiſcopus contulerit; eidem pręſcribat arbitratu ſuo functiones, ad vnumquemque minorem ordinem, quem ille ſuſceperit, pertinentes.

DECRETVM XXV.

Illud maximè Epiſcopus interdicat, ne animarum curatores, qui in hæreticorum finibus, vel

 in

in locis finitimis habitant, vbi vnicuique liberum eſt publice, & impune hæreticorum more viuere, matrimonij, quod inter Parochiæ ſuæ, & illorum locorum incolas contrahendum eſt, ſecũdam denunciationem faciant; neque eos matrimonio coniungant, aut denunciationum, quæ de matrimonio celebrando factæ erunt, fidem, ac teſtimonium ad ea ipſa loca, vbi illud ineundum eſt, mittant: niſi prius eius, qui in locis hæreticorum, aut hæreſis nomine ſuſpectis habitat, nomen & cognomen Epiſcopo denunciarint; ab eoque impetrarint facultatem, alias denunciationes faciendi, matrimonijq. celebrandi, vel fidem denunciationum illuc mittendi, quæ eo nomine factę ſunt. Quam facultatem Epiſcopus ne det, niſi prius de fide catholica illius hominis cognouerit, qui ea loca incolit: aut niſi item ſibi omnino exploratum ſit, matrimonium eiuſmodi non contrahi cum hæreticis.

DECRETVM XXVI.

Tridentina conſtitutio de matrimonijs, quę cum vagabundis hominibus iniri quandoque ſolent, ſeruetur a Parochis, vel diligentiſſimè. Nec verò ipſis Parochis facultatem, vt illos vagos homines matrimonio iungant, Epiſcopus ante det, quam norit, eos & ſolutos eſſe, & a catholica cõmunione non alienos.

Matrimonij denunciationes a Parochis tum demum

num fiant, cũ uir & mulier, eorumuè parentes, vel ij, qui puellæ curam habent, id poſtularint; ſiq, ambo diuerſis in Parochijs habitant: tum in vnius & alterius item Parochia fiant. Eas autem denunciationes ne vlla quidem ex parte remittere eis liceat, niſi proprij Epiſcopi conceſſu, idq. cauſis iure permiſsis.

Caueant autem Parochi, ne alienæ Parochiæ ſponſum, ſponſamuè ante matrimonio iungant, quam teſtimonium ab illius, qui intra Parochiæ ſuæ fines non habitat, Parocho, ſi eiuſdem, vel finitimæ, aut non nimis longinquæ diœceſis ille ſit, ſcriptum acceperit; cuius teſtimonij fide ſibi teſtatum fiat, ex Tridentini concilij præſcripto denunciationes, quæ neceſſariæ ſunt, aut ordinarij ſui uoluntate omiſſas eſſe, aut factas quidem, nullumq. legitimum impedimentum ab vllo homine ſignificatum, quo minus tale matrimoniũ contrahi liceat. Illud vero teſtimonium ſi a Parocho alienæ diœceſis fiet; ab Ordinario loci, aut ab eo, cui hoc ille delegarit, ſubſcriptione, ac ſigillo comprobatum ſit.

DECRETVM XXVII.

Qui ſponſalia contraxerint, ſi vna ante coierint, quam coram Parocho, & teſtibus matrimonium inter eos celebratum ſit, illius peccati, quoniam in eo ſæpe delinquitur, abſolutionem Epiſcopo reſeruatam eſſe volumus; grauemq. illis pœnitentiam imponi.

DECRETVM XXVIII.

Ne Parochus vllo alio loco, quam in Eccleſia ipſa, quæ ſacramentorum proprius locus eſt, ſponſos matrimonio iungat, niſi ex facultate ab Epiſcopo permiſſa. Sponſi autẽ, cum in Eccleſiam conueniunt, vel ad matrimonium cõtrahendum, vel ad accipiendam benedictionem, ne Parochus vlla cuiuſuis generis muſica inſtrumenta adferri patiatur. Quod ſi ab ipſo moniti, id facere contempſerint; tãdiu eis matrimonij celebrationem, aut benedictionem differat, quoad ſancte, vti debent, ob id ad Eccleſiam acceſſerint.

DECRETVM XXIX.

Seſſ. 24 c. 8. Concubinarij, legitime admoniti, ſi concubinas non eiecerint; abduxerintq. ſe omnino ab earum conſuetudine; contra eos Epiſcopus, etiam Tridentini concilij auctoritate, excommunicatione, tum alijs præterea pœnis ſeuere agat.

TITVLVS II.

QVAE AD MISSAM, DIVINA OFFICIA, *Eccleſiæ cultum, & ad Eccleſiaſticos homines ſpectant.*

DECRETVM I.

Seſſ 25. c. 16. Quod patrum decretis, & Tridentino concilio ſancitum eſt, vt ne alienæ diœceſis clerici abſq. commen-

mendatitijs litteris ab vllo Epiſcopo recipiantur, quo facilius illud executionem habeat; Parochus quiſpiam, vbi primum cognouerit in Parochia ſua Eccleſiaſticum hominem alienæ diœceſis, vel domicilium conſtituiſſe, vel apud aliquem diuertiſſe, vel in caupona hoſpitio exceptum eſſe, vt aliquot dies commoretur; quam citiſſime poterit octo ad ſummum dierum ſpatio, eius nomen, & patriam, ſi in urbe eſt, Epiſcopo, eiusuè Vicario; ſin autem in diœceſi, foraneo Vicario illius regionis denunciet. Eorum autem cu iuſque cura ſit, illum ad ſe accreſcere, mãdareq. litteras commendatitias ſibi ab eodem oſtendi; quas tamen Vicarius foraneus non comprobabit, niſi conſulto Epiſcopo. In ijs autem comprobandis ea ſeruentur, quæ ſuperiori item Prouinciali Synodo hoc de genere conſtituta ſunt. Part. 1. c. Nemo. ¶ cleri. tit. Quæ pert. ad Miſſ. celeb.

DECRETVM II.

Quæ Miſſas celebrandi facultas ſexto quoq. menſe ex ſuperioris concilij decreto renouanda eſt; ea vel longiori temporis ſpatio arbitratu Epiſcopi concedi, vel ſemel conceſſa, prorogari poſſit. Par. 2. tit. eod. c. Nemo.

DECRETVM III.

NE in Monialium Eccleſijs, ac ne in ijs quidem, quæ Epiſcopi curæ ſubiectæ non ſunt, ſeculari cuiquam ſacerdoti, etiam ſi vbique celebran-

lebrandi facultas generatim, niſi a Sede Apoſto-lica ei data eſſet, Miſſæ ſacrum facere liceat, præterquam cui nominatim id ab Epiſcopo conceſſum eſt. Qui contra admiſſerit, a Miſſa celebratione ſuſpenſus ſit eiuſdem arbitratu.

DECRETVM IIII.

Par. 2. c. 1. C. conſtituat. tit. De ijs q. dig. &c.

Eccleſiaſtica dignitate, aut canonicatu præditus, ſi in Eccleſia, vbi eam eumuè obtinet, Miſſas conuentuales pro ratione ipſius aut dignitatis, aut canonicatus ad Epiſcopi, ex Tridentini concilij auctoritate, præſcriptum, celebrare contempſerit, vel neglexerit; non ſolum tridui diſtributionibus, vt ſuperiori Synodo Prouinciali ſancitum eſt, mulctetur, verum etiam ab ordinis ſui munere ſuſpendatur, ipſius Epiſcopi arbitratu.

DECRETVM V.

Qui Eccleſiaſticum beneficium obtinet, cui id oneris iniunctum eſt, vt Rector vel toto anno, vel certis diebus Miſſam celebret; is ſingulis menſibus ſaltem ſemel Miſſam, quæ de defunctis dicitur, pro illis mortuis celebret, qui vel illud dotarint, vel aliquid ei legarint, vel donarint; idq. niſi ſæpius pro mortuis celebrare debet, vel ex inſtitutione, vel ex alia oneris, ſibi iniuncti, ratione.

DE-

DECRETVM VI.

Cum Corpus IESV CHRISTI *Domini ſuſtollendum eſt, in* Miſſa *conuentuali, & in ea item* Miſſa*, quæ in vnaquaque parochiali Eccleſia a* Parocho *celebratur, tum ſignum ſono campanæ detur, cuius ſoni ſignificatione fideles, qui in Eccleſia Miſſæ ſacrificio tunc non interſunt admoniti, ad tanti tamq. magni myſterij, ac beneficij recordationem animum excitantes, mente ſupplici religioſas preces pie adhibeant.*

DECRETVM VII.

Quæ proceſſiones poſt ſolemnem illam, quæ mane in celebritate Corporis *Domini fit, vel eodem die, vel reliquis ſequentibus ſeptem diebus obiri ſolent, ea ne fiant, niſi quibus Ecclesijs* Epiſcopus *conceſſerit; ijsq; facultatem tantum det, vt mane, non a prandio habeantur niſi temporis iniuria impediret, quo minus mane obiri poſſent.*

DECRETVM VIII.

Cum primum Metropolitani litteris concilij Prouincialis *celebrandis dies Epiſcopis ſignificata erit; illud ipſi curent, vt in omnibus & vrbis & diœceſis ſuæ parochialibus* Ecclesijs*, quinta quaque feria, in ſingulas hebdomadas, quoad illud de*

more abſolutum, ac dimiſſum erit, Miſſa de Spiritu ſancto celebretur, in cathedrali autem, & collegiatis Eccleſiis proceſſionum præterea munus ſingulis diebus Dominicis obeatur; ex animoq. preces fiant pro optimo ipſius concilij euentu. Hoc idem plane ſeruetur, vbi a proprio Epiſcopo diœceſanæ Synodi celebrandæ dies indicta erit.

DECRETVM IX.

Clerus cum in aliquam Eccleſiam *vel ad proceßiones, vel ad ſtationes obeundas, vel ad funus conuenerit; illud meminerit ſe eſſe in domo* Dei *ſancta, quę domus eſt orationis. quare nullus cuiuſuis ordinis clericus, aut* Sacerdos *in Eccleſia deambulet, nec in confabulationibus & congreſſibus, eo loco indignis, verſetur: ſed vnuſquiſque aut ſolus, aut comitibus, ſocijsq. alijs adiunctis, religioſas preces* Deo *in cauſa adhibeat, quamob rem Clerus vniuerſus conuocatus eſt. Cum autem ſtatio celebretur, ne vllus item clericus extra Eccleſiam maneat; ſed omnes intus ſint omniq. pietatis conſenſione* Deo *ſtatas illas preces canant.*

DECRETVM X.

Sexta quaque feria, in ſingulas hebdomadas, paulo ante horam nonam, ſignum in vnaquaque Eccle*ſia,*

ſia, campanæ ſono detur, quo fideles admoniti ea dem hora IESV CHRISTI Domini paſſionem omni intima mentis pietate recolant; terq. orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam ex animo pronunciantes, quadraginta dierum Indulgentiam, quam in ſua quiſque Epiſcopus diœceſi concedet, conſequantur.

DECRETVM XI.

Epiſcopi curent, in ſua quiſque diœceſi, vt officia diuina, quæ ſingulis canonicis horis præſtari debent, & publice in Eccleſia, & priuatim a ſingulis Sacerdotibus, Clericisuè inferioris ordinis, qui illa obire debent, celebrentur, & peragantur ad præſcriptam Breuiarij Romani, nuper editi, rationem niſi tamen Eccleſiæ eiuſmodi ſint, in quibus ex veteri conſuetudine, vt ſummi Pontificis Pij Quinti litteris; eo nomine confectis, cautum eſt, alius ritus, aliaq. ratio adhibeatur. Si vero ſecus a quibuſdam factum erit, cum iſti, vt eiſdem ſummi Pontificis litteris nominatim ſancitum eſt, horarum canonicarum officio, quod debent, non ſatisfaciant; eos ipſos Epiſcopi pœnis ijs mulctent, quæ Lateranenſi concilio, a Leone Decimo, & Prouinciali Synodo ſuperiori, contra clericos conſtitutæ ſunt, qui canonicarum horarum officium intermittunt.

Bulla edita 7. id. Iul. 1568.

Seſſ. 9. c. 9.

Par. 2. tit. de ca. no. hor.

DECRETVM XII.

In vnaquaque Plebe Epiſcopus duos, vnumuè ſaltem Sacerdotem, eccleſiaſticorum rituum vſu peritum, conſtituere curet, qui alios Sacerdotes, & clericos cærimoniarum, quæ in Miſſa, & in diuinis officijs rite obeundis requiruntur, diſciplinã inſtruant diligenter. qua in re libellus de Miſſæ cærimonijs adhibeatur, qui noſtra cura conſcriptus, in lucem prodibit.

DECRETVM XIII.

In ſingulas hebdomadas canonici cuiuſuis Eccleſiæ capitulum habeant; in quo cum quæratur, an ſuperioris concilij decreta de diuinorum officiorum ratione ſeruentur; an ſi qui item errores in ſacrarum ceremoniarum ritu commiſſi ſint; tum legatur pars aliqua earum rerum, quæ de vitã & honeſtate clericorum noſtris conſtitutionibus præſcriptæ ſunt, vel illarum, quæ Catechiſmo Romano, aut alijs item libris expreſſæ ad Chriſtianæ pietatis doctrinam, vitæq. eccleſiaſticæ diſciplinam, & rationem pertinent; tum etiam in alijs ſpiritualis vitæ exercitationibus ipſi verſentur, idq. omne prout Epiſcopo, Capituliuè Prefecto viſum erit. Quo in Capitulo ne quidquam aliud, quod ad rerum temporalium curam, ac procurationem pertinet, prius agatur, geraturuè, quam ea tractationis ratio habeatur, quæ tota in rebus ſpiritualibus poſita ſit.

DE-

DECRETVM XIIII.

Canonici mortui funus, eiusue, qui eiuſdem Eccleſiæ, in eaue, dignitatem obtinebat, Capituli ſumptibus a reliquis canonicis fiat; tum pro eius animæ ſalute Miſſa conuentualis celebretur; & vnuſquiſque item canonicus, miniſterue eiuſdem Eccleſię, qui Sacerdos ſit, Miſſam itidem pro eo celebret.

DECRETVM XV.

Parochum vrbanum ęgrotantem & is, qui vicinior eſt Parochus, & cleri in illa regione, vbi æger eſt Prefectus; diœceſanum vero itidem, & vicinior Parochus, & Plebanus, vel Archipresbyter, vel Prępoſitus in cuius Plebaniæ, aut Archipresbyteratus, Prępoſituraue finibus ęgrotus habitat, ſtatim inuiſant; cum eius ęgritudinem, morbumue acceperint; tum poſt crebro ad eundem veniant. illaque omnia officia præſtent, quæ ad animæ ſalutem ei tum maximè neceſſaria ſunt; ſacram Euchariſtiam, &, cum opus erit, ſacrum extremæ vnctionis oleum idem Parochus vicinior eidem miniſtret; & illius morientis animã Deo religioſis precibus commendet. Eius mortui funus vniuerſi illius regionis, in qua ille habitarat, Præpoſiturę, Plebanatus, aut Archipresbyteratus Parochi obeant: niſi foraneus illius regionis Vicarius minorem numerum ſtatuendum cenſuerit.

Primo item poſt eius obitum die, eorum vnuſquiſq. pro ipſius animæ ſalute Miſſæ ſacrificium faciat. Quod ſi eo die pro mortuis fieri ex eccleſiæ inſtituto vetitum ſit; alio proximo die, quo interdictum non ſit, omnino fiat.

Decem preterea ad ſummum dierum ſpatio omnes in eccleſiam conueniant, quæ eis a clericorũ regionis Præfecto, aut Vicario foraneo præſcribetur. qua in eccleſia pro mortuo Rectore Miſſam conuentualem ſolemni ritu celebrent; tum ſupplicationibus, & precibus Deum pie, ſanctęque orent, vt orbato gregi Rectorem dare velit iuxta cor ſuum.

Quicunque vero eiuſmodi pietatis officia præſtiterint, eorum nomine, cauſaue nihil neque exigant, nec petant.

Is vero, cui vacantis ipſius Parochialis Eccleſiæ adminiſtratio commiſſa eſt, fideles illius Parochię incolas ſæpe hortetur, vt omni intima animi pietate a Deo Rectorem precentur, qui illius eccleſiæ curationem gerere recte poſſit.

DECRETVM XVI.

Par. 2. ti. de fun. *Candelæ, cerei, & quę intortitia vocantur, in mortui funere adhibita, ſuperioris concilij decreto ſacriſtiæ illius eccleſiæ addicta, in qua funus fit, aut mortui corpus in ſepulturam traditum eſt, ſi quæ in Miſſarum celebratione, & reliquis diuinis eiuſdem eccleſiæ officijs ſupererunt, ea omnia*

vel ipſius eccleſiæ rectoris, vel ijs, ad quos ante illius decreti promulgationem eiuſmodi candelę cereique pertinebant, in alium eiuſdem eccleſiæ vſum, vel ad ſuæ etiam vitæ ſuſtentationem, arbitratu ſuo, conuertere liceat.

DECRETVM XVII.

Quę ſuperiori Prouinciali Synodo decreta ſunt ad tollendas rectorum eccleſiarum in exequijs, & funere pactiones, & exactiones illicitas, aut quæ ſimoniacę labis, vel ſordidæ auaritiæ ſuſpicionem afferrent; ea a pleriſque in eam partem accipi animaduertimus, vt occaſione inde ſumpta, eccleſię, non ſeruato piarum conſuetudinum vſu, debitis eleemoſynis defraudentur. quare Epiſcopus habita, & locorum, & perſonarum ratione in funeribus, & exequijs, quę pia inſtituta, & conſuetudines laudabiles ſibi videbuntur, arbitratu ſuo ſeruari iubeat ſacrorum canonum auctoritate; contumaceſque compellat omni iuris remedio. Par. ea. ibid.

DECRETVM XVIII.

CVM Chriſtianæ pietatis rationi illud alienum ſit, ad ornatum templorum adhiberi ea, quæ non modo religionem non excitant, ſed intuentium mentes facile illicitus in fœdas, turpeſque cogitationes; id propterea, ne quis ad illa

ornanda periſtromatis, aulæisq; vtatur, quæ obſcœnis figuris intexta ſint; neq; item pictas imagines, & ſigna adhibeat, quæ vel ethnicorum hominum, vel aliarum rerum, loci ſanctitati repugnantium, formam, ac ſpeciem præferant. In omni præterea publicarum ſupplicationum, proceſſionumue apparatu, quę obſcœnarum rerum ſpeciem oſtendunt, ea ne adhibeantur.

DECRETVM XIX.

Quę pallia, aliaque ſacra indumenta Altarium vſui ornatui addicta ſunt; ea ad Sedis Epiſcopi, alteriusue hominis Eccleſiaſtici, vel laici quauis dignitate prędıti apparatum, aut ad funeris, exequiarumue pompam, aut aliarum rerum, quæ prophanę ſit, vſum, ſiue ornamentum ne adhibeantur.

DECRETVM XX.

Quæ veſtes, & ornamenta cuiuſuis generis, ad vſum ſacrum comparata, Eccleſiæ inſtituto benedici debent, ea in Miſſæ ſacrificio, ceteriſque diuinis officijs ne prius adhibeantur, quàm ſolemnibus precibus ab Epiſcopo, vel ab alio, qui auctoritatem habeat, benedicta ſint.

DECRETVM XXI.

Libri ſacri veteris, & noui teſtamenti, volumina item ſanctorum Patrum, noſtræ fidei interpretum,

tum,tum ſcripta etiam Eccleſiaſtica, quibus, & res,& verba diuina conſignata ſunt, etſi temporis vetuſtate omnino conſumpta,ad rerum tamē vilium,ac ſordidarum vſum ne vllo pacto conuertantur, ſed in ignem potius conijciantur.

DECRETVM XXII.

Illud curet Epiſcopus,vt ne laicorum hominum ædes in poſterum ædificentur,quæ Eccleſiarum parietes vlla ex parte attingant.

Si quæ verò feneſtræ, ſiue Eccleſiaſticarum, ſiue laicarum ædium in ipſis Eccleſiarum parietibus inſunt,vnde in Eccleſias conſpectus ſit, efficiant, vt duobus ſaltem poſt huius concilij promulgationem menſibus obſtruantur.

DECRETVM XXIII.

Ne in Eccleſia laici homines de rebus prophanis, aut de ijs,quæ ad ipſam Eccleſiam non pertinent congregationes,concilia, vel quæ parlamenta publica dicunt,habeant.

Quę vero Lugdunenſi concilio olim à Gregorio Decimo,& nuper a ſummo Pontefice Pio Quinto ad tollenda in ipſis Eccleſijs colloquia,congreſſus,deambulationes,& ad earum cultum ſancita ſunt; in ijs præſtandis Epiſcopus omnem, vel maximam diligentiam adhibeat; Canonicos vero, Eccleſiarumue Rectores, & alios item, ad quos ſpectat,in munere,quod ad eam curam at- c.2.de im mu.eccl.i 6. Bulla edita 6.cal. Ap.1566

tinet, obeundo negligentes, vel contumaces pœnis afficiat, quas illi eadem ſummi Pontificis ſanctione ſubeunt.

Sique preterea in ijs ipſis exequendis regulares negligẽtes eſſe animaduerterit; illos ad eiuſdem ſummi Pontificis in eadem Bulla preſcriptũ grauiſſime corripiat.

DECRETVM XXVI.

Illud interdicat Epiſcopus ne in vllis eleemoſynarum oblationibus, quæ cuiuis eccleſiæ fiunt muſica inſtrumenta, organo excepto, in eccleſia adhibeantur; neue alia fiant, vel gerantur, quę domo Dei *indigna ſint. Ne item puellę eleemoſynas eccleſiarum, aut eccleſiaſticorum hominum nomine quęritent, id quod non ſine earum pudicitiæ diſcrimine quibuſdam in locis introductum erat.*

DECRETVM XXVII.

Epiſcopus ipſe, tertio quoque menſe ſaltem, niſi iuſta cauſa impeditus ſit, Seminarium viſitet; in eoque viſitationis munere, adhibitis etiam, ſi modo ei videbitur, alijs doctis, & pijs viris, tum de magiſtrorum diligentia, tum de progreſſib. quos & in vitę diſciplina, & in litterarum ſtudijs Seminarij clerus habuerit, accurate inquirat. Idem certas Seminarij clericis conſtitutiones preſcribat;

bat; quas frequenti eorum conuentu in ſingulos menſes legi curet; quo ſæpius repetitæ, illorumque mentibus impreſſæ, ſeruentur diligentius.

DECRETVM XXIIII.

Diaconi, Subdiaconi, & reliqui clerici inferioris ordinis confeſſionem, & communionem frequentent, vt ſuperiori Synodo Prouinciali præſcriptũ eis eſt. Confiteantur, aut ijs tantum Sacerdotibus, quos ad audiendas eorum confeſſiones idoneos Epiſcopus, & in vrbe, & diœceſi comprobabit; dummodo talis ſit numerus eiuſmodi Sacerdotum, vt confiteri volentes delectum habeant inter illos. Sacræ vero Eucharistiæ communionem in propria Parochia, vel in alia eccleſia quam Epiſcopus ſtatuet, diebus feſtis percipient, idque in Miſſa ſolemni, ſi modo eo loco, eoque die celebrabitur. Par. 2. de freq. di. ſac. obl.

Illius autem rei fidem, tertio quoque menſe, Epiſcopo exhibebunt.

DECRETVM XXV.

Superiori Concilio iuſſum eſt, Canonicos, & alios Clericos ſacris concionibus intereſſe, quod cum ab eiſdem non ita præſtetur, vt debet; pœnis propoſitis id efficiendum cenſuimus, quod iuſſu, & cohortationibus non potuit. quare Ca- Par. 1. tit. de præd. ver. Dei.

nonici cathedralium, tum collegiatarum etiam Eccleſiarum, & reliqui præterea Clerici ſi tempore concilij ſuperioris conſtitutione præſcripto, non interfuerint ſacris concionibus; aut ad eas ſacrarum literarum interpretationes, lectiones - ue non acceſſerint, quas ipſis Epiſcopus præſcri - pſerit; mulctentur eiuſdem Epiſcopi arbitratu.

DECRETVM XXVIII.

Curet Epiſcopus, vt qui Clerici certæ Eccleſiæ miniſterio adſcripti non ſunt, ij Dominicis, feſtiſque ſingulis diebus in Parochiali Eccleſia, in cuius finibus eorum quiſque habitat, Eccleſiaſticum beneficium obtinet, quod reſidentiam non requirit, aut in ea, quæ Epiſcopo videbitur, Rectori operam, atque adiumentum nauent ad diuina officia celebranda.

Qui vero certis eccleſijs adſcripti ſunt, in ipſis diebus, ad eas conueniant, & in ijs functiones eas præſtent, quæ vnicuique eorum ab Epiſcopo præſcriptæ erunt. Si tamen ijs diebus aliquando ad diuina officia obeunda, ad funeraue in alias Eccleſias vocabuntur, eo illos accedere permittat Epiſcopus.

Rector autem, in cuius Eccleſiam illi conueniũt, tertio quoque menſe Epiſcopo referat, vel literis ſignificet, non ſolum an huic decreto ab illis obtemperetur; verumetiam an ea præſtentur, quæ ſuperiori Prouinciali Concilio illis præſcripta ſunt

Par. 2. ti tu. de ve ſti. cle.

ſunt, tum de habitu, tum de tonſura clericali, tũ de eorum vitæ conſuetudine.

DECRETVM XXIX.

Epiſcopus Sacerdotes aliquot uitę integritate et ſciẽtia probatos in vrbe deligat, a quibus Clerici inferioris ordinis, ſæpe conuocati, vitæ eccleſiaſticę moribus inſtituantur. Eos autem ipſos Clericos vniuerſos ſemel, atque, iterum ſaltem quotannis Epiſcopus ad ſe item conuenire iubeat, vt progreſſiones intelligat, quas quisque eorum ad litterarum cognitionem, tum ad vitæ ſpiritualis diſciplinam fecerit.

DECRETVM XXX.

Vt quæ de Sacerdotalibus conuentibus, in diœceſi habendis, ſemel ſuperiori concilio præſcripta ſunt, ea, quoad eius fieri poteſt, rectę atque ordine gerantur, hæc ei addenda cenſuimus. Par. 1. tit de Vic. for.

Ne Sacerdotum conuentus feſtis ijs diebus habeantur, quos coli Eccleſiæ præcepto inſtitutum eſt; nec vero illis diebus, quorum præcipua celebritas in locis agitur, vbi is conuentus ijs ipſis diebus futurus eſſet.

Parochus vero Eccleſiæ, in qua eiuſmodi congregatio futura eſt, die Dominico, qui illam proximè antecedit, eius habendæ tempus populo ſignificet, eumque hortetur, vt illo ipſo die ad Eccleſiam conueniat, tum vt orationum, quæ & pro viuis, & pro mortuis ibi fient, particeps ſit, ac

indulgentiam dierum quadragintà conſequatur, quam ab vnoquoq. Epiſcopo in ſua diœceſi illis concedendam decernimus, qui diuinis officijs, tunc celebrandis, intererunt; tum etiam vt ſacram concionem audiat,quæ eo tempore in Miſſæ celebratione habebitur.

Quæ vero quæſtionũ explicationes ſingulis men ſibus habitæ in ijs ipſis conuentibus erunt, etſi quæ præterea quæſtiones in illis ipſis diſputationibus inciderint, quæ non ſatis tum explicatæ ſint; eas omnes,litteris conſignatas,Vicarij foranei quamprimum ad Epiſcopum mittant: cuius iudicio illæ, vel explicatæ, vel comprobatæ, in codicem, eius rei nomine confectum, quem Vicarius foraneus cuſtodiat, referatur. Ex eorum conuentuum progreſſu ſi Vicarij foranei animaduertent, Sacerdotes quoſdam ad doctrinæ ſtudia,in quibus maximè verſari debent, deſidiam quadam, vel negligentiam adhibere; eos ad Epiſcopum deferant, cuius auctoritate illorũ culpæ,vt opus erit,occurratur. Vt autem in ijs ſtudiorum exercitationibus vnuſquiſque Sacerdos maiores progreſſus habere poßit; in qua Parochia quinque ſaltem Sacerdotes erunt, eos in ſingulas hebdomadas bis ad priuatas inter ſe ſtudiorum diſceptationes Parochus cõuocet; in quibus vel aliquam Catechiſmi Romani lectionem tractent; vel quæſtiones aliquas de conſcientiæ caſibus explicent; vel huius, ſuperiorisuè Cõcilij prouincialis, aut diœceſanæ Synodi, quã

eorum

eorum Epiſcopus habuerit, partem aliquam ſtudioſe legant. Quod ſi ei Parochiæ prope erit aliquod Regularium Monaſterium, vbi aliquis ſit, ad ſacrarum litterarum, eccleſiaſticarumque rerum explicationem aptior, curent etiam illius opera, atque ſtudio adiuuari.

Ad has priuatas Sacerdotalis ſtudij exercitationes, clericos etiã, qui intra illius Parochiæ fines habitant, adhibeant; vt eos rerum eccleſiaſticarũ cognomine inſtructiores in Eccleſijs habeant. Quicumque vero huic priuato conuentui intereſſe recuſarit; eum Parochus ad Epiſcopum deferat, qui, quo maximo poterit ſtudio, curet, vt huic decreto obtemperetur.

DECRETVM XXXI.

Vt quod de mantelletti vſu alias prouinciali Synodo per nos decretum eſt, exequutionem habeat; decernimus, vt ne quiuis alij, niſi Abbates, Referendarij, & Protonotarij eo breuiori vtantur, quàm tunica talaris interior ſit. Metropolitanæ autem noſtræ, & aliarum huius Prouinciæ cathedralium Eccleſiarum Canonicis, Præpoſitis itẽ, & alijs clericis, eccleſiaſtica, aut Doctoratus dignitate præditis, exterioris tunicæ, ſeu mantelli vſum concedimus, quod tamen interiorem tunicam talarem longitudine adæquet. Reliquis autem clericis, qui hoc decreto nominatim expreſſi non ſunt, mantelletti, & mantelli vſu interdicimus.

Par. 2. tit. de cle. veſt.

Clerici

DECRETVM XXXII.

Clerici in eo officio ne ſe exerceant, vt vllas mulieres, etiam quauis dignitate illuſtres, doceant legere, ſcribereuè, aut canere, alioue cuiuſuis generis muſico inſtrumento ſonare: niſi ij ſint, quibus ætate, moribus, & vita probatis, Epiſcopi iudicio id permiſſum eſt, facultas ab eodē ſcriptis data. Ne libris item, de muſico cantu obſcæne, vel parum pudice ſcriptis, illi vtantur.

DECRETVM XXXIII.

Par. 2. tit. de adm.

Quoniam ſuperioris concilij conſtitutione vetitum eſt, quo tempore vel ſacrorum vel funeris, exequiarumuè cauſa in vnum Clerici conueniunt, non plures ad menſam, quàm ſex, eosq. clericos adhiberi; id cum multis locis facile præſtari non queat, propterea quod Eccleſiæ ſæpe longius inter ſe diſtent, graueq. ſit Clericis, de itinere feſſis, mane ad Eccleſiam ſuam reuerti; ideo liberum ſit Parocho tot cōuiuas habere, quot ſanè in menſam adhibere, par eſſe iudicarit; & pro temporis ratione laicum etiam hominem, quem Chriſtianæ pietatis ſtudioſum, & Sacerdotali conuictu, conſuetudineq. dignum norit, a menſa non excludere; modo ea ſeruentur, quæ in parochialibus conuentibus, de frugali, clericaliq. modeſtia noſtris conſtitutionibus præſcripta ſunt; tum ſacra item lectio in menſa perpetuo adhibeatur.

Quod

Quod vero de menſæ frugalitate, & ferculorum numero alias ſuperiori concilio decretum eſt, id omnino ſic ſeruetur, vt, etiam ſi vel vniuerſitati, vel cuiuis alij, pacto conſuetudineuè, aut vltima quauis volũtate certis quibuſdam diebus cibum a Sacerdotibus parari oporteat; in eo ab illa decreti ratione ne vllo modo diſcedatur, nec ſacra lectio in menſa deſit. Part. 2. tit. de Vic. for. c. Hi. au tem. ¶ confe ctis.

DECRETVM XXXIIII.

In quibus Eccleſiarum ædibus ad Rectoris vſum, & domicilium conſtitutis, & laici præterea, facultate impetrata, habitant, in ijs, ne propter nuptias quidem, ſaltetur, nèue comœdiæ, aut ſpectacula agantur.

DECRETVM XXXV.

Epiſcopus Clericum alienum, qui in propria diœceſi deliquerit, et ad ſuam diœceſim confugerit, proprio illius Epiſcopo petente, et ſibi de Clerici, qui deliquit, citatione, & contumacia, aut condemnatione fidem mittente, comprehendi, & ad illum mitti curet, idq́. ſumptibus petentis.

DECRETVM XXXVI.

Qui, impetrata ab Eccleſia deſcedendi facultate, aliquandiu abfuerit, menſis ſaltem ſpatio, poſtquã redierit, Epiſcopum de ſuo ad Eccleſiam reditu certiorem faciat; quod ſi neglexerit, perinde cenſeatur, ac ſi non legitimè abfuerit.

QVAE AD BONA, ET IVRA ECCLEſiarum, Piorumq. locorum attinent.

DECRETVM I.

Qui deinceps Eccleſiaſtici beneficij poſſeſſionem adi piſcetur; eius beneficij titulum is, etiam ante non monitus, ad menſem Ordinario ſuo oſtēdat: quod ſi ſecus fecerit, dimidia parte fructuum, & prouentuum vnius anni mulctetur, qui ex eo benefitio ſingulis annis percipiuntur; tum omnibus iuris remedijs titulum exhibere cogatur.

DECRETVM II.

Caueant Epiſcopi, ne paſsim, atque indiſtinctè omnes beneficiorum Eccleſiaſticorum ceſſiones admittant; ſed in ijs ſolum caſibus, qui ſummi Pontificis Pij Quinti litteris expreſſi ſunt: meminerintq. excommunicationem, quæ earumdem litterarum ſanctione contrahitur, Apoſtolicæ Sedi reſeruari.

DECRETVM III.

Sacri Tridentini concilij auctoritate, ea cathedra-
Seſſ. 24. c. 14. *lium, & collegiatarum Eccleſiarum ſtatuta, conſtitutionesuè quaſcumque, etiam iureiuran-*

do,

ćo,& quauis auctoritate communitas, conſuetudinesq. illas,etiam immemorabiles,quæ & ſi minus expreſſam ſimoniam, & ſordidam tamē auaritiam præ ſe ferunt, antiquamus, abrogamus,atque reſcindimus, quibus illud inductum eſt,vt qui nuper in Canonicorum capitulum,alio rumuè Eccleſiaſticorum hominum Collegiū adſcriptus, Capituliq. aut Collegij iudicio ad ea canonicalia,aut alia,quæ ad eos pertinent, obeunda munera idoneus comprobatus eſt; ſex tamen menſibus, qui probationum nomine vocantur, Choro inſeruire ante debeat,quam diſtributiones quaſcumque,etiam quotidianas,percipiat; aliiſque canonicis, vel aliis eiuſdem Collegij homini bus accreſcat,quæ portio ſibi,eo temporis ſpatio inſeruienti,iure obueniret. Illudq. in perpetuum iubemus,vt in alicuius Eccleſiæ canonicorū Capitulum,aliudue Eccleſiaſticum Collegium cooptatus,cum admiſſus,comprobatusq. erit ad muneris ſui functiones,is ſtatim particeps ſit reſidentia fructuum, quotidianarumq. diſtributionum,quæ ab iis,ad quos ſpectat, eidem præſentur pro ratione Canonicorum horarum,quarum officium deinceps in Eccleſia ille obierit.

Quicumq. illas cōſtitutiones,ſtatuta, & conſue tudines,hoc decreto abrogatas ſeruarint; contra eos ſimoniæ pœnis, quæ canonum iure & ſummorum Pontificum cōſtitutionibus ſtatutę ſunt ad Tridentini concilij præſcriptum,agatur.

Ne huic autē decreto fraus fiat,hoc ſtatuimus,

vt

vt quoties is, qui in eiuſmodi Collegium cooptan- dus erit, eiuſdem Collegij Præfectum conuenerit, ad ſe probandum, huius probationis examen in- tra octo dies de eo habeatur; alioquin probatio- nis ius Epiſcopi ſit.

Quod ſi octo illis diebus, habito examine, is pro- batus non ſit, ſibiq. perſuadeat id iniuſtè factum eſſe, ad Epiſcopum confugiat, qui, habitis de eo examinis quæſtionibus, ſi iniuſte repulſam illum tuliſſe animaduertit; Capitulum Collegiumuè compellat ad eum recipiendum.

DECRETVM IIII.

Quibus in Eccleſijs ea vel conſtitutio, vel conſuetu- do eſt, vt Canonicus nuper creatus, quos fru- ctus præbendæ ſuæ primo anno percipiet, eos o- mnes, vel aliquam eorum partem Fabricæ Ec- cleſiæ, aut Sacriſtiæ, alijuè pio loco ſoluat; in po- ſterum illa ita ſeruetur, vt, ſi ei præbendæ onus penſionis vel reſeruationis fructuum omnium, alicuiusuè partis eorum impoſitum eſt, is pro ra- ta ſolum fructuum, quos libere percipiet, ſoluat; fideiuſſore tamen caueat; ſe reliquam item fru- ctuum illius prębendæ partem ſoluturum, quam primum vel morte, vel conceſſu, remiſſioneuè eius, cui fructus reſeruati ſunt, quiue penſionem obtinet, adipiſcetur.

Eam vero fructuum partem, quā ſoluere debet, ne ſoluere prius cogatur, quam illorum perci- pien-

piendorum dies venerit; ſed aut fideiuſſorem det ſe eo ipſo tempore ſtatim ſoluturum; aut Epiſcopus apud aliquem illos ſequeſtri nomine aſſeruari curet, donec quod pijs illis locis debebitur, perſolutum erit. Curet autem Epiſcopus, vt fructus, & cuiuſuis generis prouentus, ad Sacriſtiã pertinentes, ne in alios ſumptus, niſi in ipſius Sacriſtiæ vſum, erogentur; ideoque quotannis cognoſcat; quo modo diſtributi, & quas in res erogati illi ſint. Liceat tamen eidem Epiſcopo de Capituli conſilio eos fructus in fabricæ, vel rei alterius, ad eam ipſam Eccleſiam ſpectãtis, vſum aliquando conuertere; ſi modo Sacriſtiæ minus tũc opus eſſe iudicarit.

DECRETVM X.

Ne Eccleſiaſticorum beneficiorum bona patronis, neue item eis, quorum ceſſione ea beneficia obtinentur, neque illis præterea, qui primo, ſecundoue conſanguinitatis gradu cum eiſdem iuncti ſunt, ne per ſuppoſitas quidem perſonas, ac ne ad breue ſanè tempus, locari liceat, idque niſi cognita prius Eccleſiæ vtilitate Epiſcopus, data ſcriptis facultate, conceſſerit. Quicumque ſecus fecerit, fructus vnius anni mulctetur, quos ex eorum beneficiorum prædijs bonisue capit.

Inquirat præterea Epiſcopus diligenter, an aliqua ſimoniæ labes contracta inter eos ſit.

DECRETVM VI.

Si *Canonicorum, aliorumue* Eccleſiaſticorum *homi num Collegium, aut Moniales, aut alij quibuſuis homines, nulla legitima ſuperioris auctoritate, bona Eccleſiaſtica permutarunt, vel alio quouis pacto alienarunt, aut in poſterum id committēt, cogat Epiſcopus, tum eos, qui alienarunt, contra illū agere, qui talia bona detinet, vt ea reſtituat; tum detinentem compellat, vt ipſa vna reddat cū fructibus, non iure perceptis. Quicumq. hac in re ſibi non obtemperarint, eos anathemate feriat, aut interdicat, ex canonumq. ſanctione alijs præterea pœnis afficiat; ac permutationem item eā, aliamue quācunque alienationem irritam, planeq. nullam declaret.*

DECRETVM VII.

Bonorum *Eccleſiaſticorum quæuis alienatio, ea lege confecta, vt ſuperioris auctoritate muniatur, ſi is, cui alienata ſunt, antequam contractæ alienationi eiuſmodi auctoritas acceſſerit, in eorum poſſeſſionem ingreſſus eſt, irrita, & nulla ab* Epi*ſcopo declaretur; & qui ea poßidet, a poſſeſſione ſtatim amoueatur; & qui præterea alienarit, ex canonum ſanctione puniatur.*

DECRETVM VIII.

Eccleſiaſtica bona, quouis nomine alienata, quacunque ratione ad Eccleſiam *redierint, etiam ſi reli-*

quis

quis Eccleſiæ bonis incorporata non ſint, ne tamen amplius ad longum tempus locentur, neue quouis nomine alienentur, niſi illud vere tunc eccleſiæ vtilitati, aut neceſſitat' ſit.

DECRETVM IX.

Locatio bonorum Eccleſiaſticorum, ad longum tempus facta, cum ex Tridentini concilij auctoritate recognoſcenda erit, ne Epiſcopus, qui bona ipſa locarit, quiue eius locationis commiſſarius, aut exequutor fuerit, cauſam diiudicet, ſed huius locationis recognitio ad Epiſcopum vicimiorem pertineat, tum ad eos, qui hic locationis cauſis recognoſcendis in eiuſdem Epiſcopi vicinioris diœceſi præfecti fuerint. Seſ.25.de de refor. c.1.

DECRETVM X.

Vt bonorum Eccleſiaſticorum, quæ vel in emphyteuſim tradita, vel ad longum tempus alio quouis nomine data ſunt, memoria, quoad eius fieri poteſt, conſeruetur: Eccleſiaſticus quiuis homo, cui aliquid in ſingulos annos eo quouis nomine ſoluitur, cum primum id exiget, Notarium adhibeat, a quo inſtrumenti fide teſtatum fiat, quidquid ab eo, qui ſoluere debet, ille acceperit: & cuius fundi, vel vineæ, vel prati, vel ædium, aliarumue rerum Eccleſiaſticarum nomine exegerit, idque niſi, qui ea Eccleſiaſtica bona

conductionis nomine nunc poſſidet, illum tamquam directum illorum bonorum dominum Notarij publici fide recognouerit, eadem diligenti, vt ſupra, deſcriptione prędiorum adhibita. Quod ſi quis Clericus, cuius hoc intereſt, in huius rei cautione adhibenda negligens erit, dimidia parte fructuum vnius anni mulctetur, quos ex eo beneficio conſequeretur.

Quæ autem huius rei cauſa, vel confeſſiones, vel recognitiones inſtrumenti fide conficientur; earum exemplum ille clericus, ad quē ſpectat, ſpatio menſis Epiſcopo tradat, in Archiuio aſſeruandum.

DECRETVM XI.

Vſu, & diuturna conſuetudine compertum eſt, quantum ecclesijs detrimenti, damniq; ſæpe importet illa prædiorum eccleſiaſticorum locatio, quæ ad certum tempus pactionibus ijs iniri ſolet vt meliora reddi liceat; ac interdum ea conditione, vt, qui ſumptus facti ſunt, ne poſſint, niſi in ipſo extremæ locationis tempore, recuperari, & qui item conduxerint, eÿci, amoueriue a poſſeſſione ne poſſint; niſi quidquid in illis melioribus reddendis pecuniæ erogarint. quidquidue ſumptus fecerint, id omne receperint. quare nos Eccleſiarum vtilitati conſulentes, & huic rei vnde tantum detrimenti, tantumque incommodi ipſis ecclesijs accidere ſępe ſolet, quantum in nobis eſt occurrere volentes, ita ſtatuimus.

Quæ

Quæcumque Eccleſiaſticorum prędiorum locationes ad certum tempus in poſterum eo pacto fient, vt illa meliora reddi liceat, & quidquid in illis ſarciendis, reſtituendisue erogatum ſit, id ei, qui conduxit, ſolui oporteat; hæc inita locationum pactio, ne ius tribuat faciendi impenſas, in quouis ædificij genere vtiles, niſi eas, quæ maiorem ſummam non excedant, quam illa ſit, quam conductor retinendo ſingulis annis, quibus firma eſt locatio, tertiam partem eius, quod locationis nomine ſoluere debet, recuperare poſſit. Eam au*tem ipſam tertiam partem quolibet anno retineat, quoad, quidquid erogarit, ipſe recuperet.*

Si *quæ vero impenſę, ad vſum neceſſarium pertinentes, factæ ſint, ad quamcunque ſummam perueniant, tum ob eiuſmodi impenſas conductor eadem ratione partem tertiam ſibi in ſingulos annos retineat. Sin autem ad ſumptus, qui neceſſario facti ſunt, recuperandos non ſatis fuerit ea tertia pars; ne, completa etiam locationis die, a prædiorum poſſeſſiones, qui conduxit, antequam ei ſatisfactum ſit, amoueatur: ſed eccleſiæ* Romanæ *rectori liberum ſit, atque integrum, aut comparata aliunde pecunia, aliaue quauis ratione ipſa prædia de conductore redimere, aut eadem illi ipſi conductori iterum, conſentiente* Epi*ſcopo, locare; idque tot annis ſaltem, vt tertiam partem ad minimum in ſingulos annns eius rei retinendo, quam locationis nomine ſoluit, id omne, firma adhuc locatione, recuperet, quod ipſe*

erogarit. Si *vero qui his conditionibus conduxerint, tertiam ipſam partem quotannis non retinuerint. ne ius ſit eis ab* Eccleſia,*nec a* Rectore, *qui a ſuccedet, partem, quam non retinuerint, repetendi; ſed eorum culpæ adſcribatur.*

In ijs etiam locationibus,quę a Rectoribus, iam ad tempus, ita initę ſunt, vt conductores prædia meliora faciant; huiusq.pactionis,vi,atque ratione ædificia ſarta,tectáq́ ſunt,vel poſterum conductoris ſumptibus meliora reddentur; hos ſumptus,quos fecerit conductor, ea ratione recuperet,quæ a nobis hoc decreto præſcribitur: niſi id conuentum ſit, vt breuiori tempore ſoluantur, quàm a nobis ſtatutum eſt.

Quod ſi is,qui iam conduxit,& prædia meliora fecit, tertiā eam partem retinere nolit; ſed vna tantū ſolutione ſibi reſtitui velit id omne, quidquid iam erogarit,partem illam, quam ſibi retinere licet,apud hominem aliquem,cui tuto committi poſſit, quolibet anno deponat, vt ſperari aliquando poſſit,prędia ipſa Eccleſiaſtica recuperari aliqua ratione poſſe.

Si vero conductor eam tertiam partem non depoſuerit, ſed Rectori Eccleſiæ *ſoluerit; Rector,qui ſuccedet,illam ab eo repetere poſſit,aut in rerum quæ meliores factæ ſunt,rationem referre.* Re*ctor autem,qui tertiam hāc partē temere recepe rit,dimidia parte fructuū,quos quolibet anno ex ipſo beneficio* Eccleſiaſtico *percipit,ſingulis annis mulctetur.*

Si

Si qui prӕterea, ob ſumptus in prӕdijs quibuſ-uis eccleſiaſticis factos, creditores ſunt; eaque prӕdia non ipſi, ſed Eccleſiӕ Rector quauis ratio ne poſſidet, ne ea hypothecӕ diutius ſint, id quod mutua quadam colluſione aliquando factum eſt; in hac ipſa re id curet Epiſcopus, vt eadem tertiӕ partis annua ſolutione, quidquid in ſumptus ero gatum eſt, etiam fructibus ſequeſtri nomine de-poſitis, aut alia ratione, eis reſtituatur.

Liberum tamen ſit Epiſcopo, in his omnibus, ſi quando pro beneficij tenuitate, aliaue iuſta cauſa, aliquid minus tertia ea parte prҿſcripta in ſingu los annos ſolui, aut retineri conſueuerit, id arbi trio ſuo ſcriptis concedere.

Vt vero hoc decretum omnibus notum ſit, ac pla nè perſpectum, illud noſtra auctoritate vulgari-ter redditum, ab omnibus & ſingulis vrbis, & diœceſis parochis, feſto primo die, poſtquam ipſi acceperint, publicè in eorum Eccleſijs legatur, ac populo frequenti recitetur.

DECRETVM XII.

Quibus Cancellariӕ Episcopalis munus commiſ-ſum eſt, ipſimet in ea officij exercitatione verſen tur; ſi negociorum tamen multitudo poſtulat, a-lios, Epiſcopi iudicio comprobatos, ſibi in auxi-lium adhibere liceat.

DECRETVM XIII.

Epiſcopus, qui cauſis, iure permiſſis, ſubſidium charitatiuum exacturus eſt, antequam illud ſibi perſolui curet, Clerum, eiuſue procuratores, aut negociorum geſtores conuocet, eiſque cum cauſam exponat, quamobrem illud petere, atque exigere cogatur, tum humaniter eoſdem cohortetur, vt ſibi ſponte ſubueniant; Ne vero, maiorem ſummam ſibi ſolui curet, aut patiatur, quam Benedicti XII. conſtitutione, cuius initium eſt, *Vas electionis*, præſcriptum eſt, idque niſi conſuetudinis ratione aliud obſeruatur. Qui contra fecerit, hæc ei pœna ſit, vt, & reſtituat quod perceperit, & aliam præterea pœnam, iure expreſſam, luat Superiori arbitratu.

Extrau. pri. de ver.ſi.

DECRETVM XIIII.

Cum primũ aliquis huius Prouinciæ epiſcopus mortem obierit, Archiuij Epiſcopalis clauis Notarij publici fide, vna Capituli Vicario, altera vni de Capitulo, ad quem vel officij ratione, vel conſuetudine pertinet, ſique nemo talis eſt, alij antiquiori reſidenti tradatur, ab eiſdemque vna, & item altera aſſeruetur, quoad alius Epiſcopus creabitur, cui illas reſtituant, & rationem deſcriptis, in inuentario notatis, eorumque cuſtodiæ commiſſis, eidem reddant.

DECRETVM XV.

NONNVLLI homines ad id temeritatis ſæpe veniunt, vt Clerici mortui bona inuadant, vnaq.

vnaq. cum ijs illa ſæpe, quæ etiam Eccleſię mini ſtris, in mortui locū ſuccedētibus, debita ſunt, & Eccleſiæ item, cui, dum in vita ille eſſet, inſer uierat, bona ſacrilege ſubripiāt, quare pœna excōmmunicationis latę ſententię vetamus, ne cle rici mortui, qui dum viueret, Eccleſiaſticum beneficium obtinebat, bona ad Eccleſiam eiusuè miniſtros pertinentia, quiſquam temere inuadat, atque auferat.

Hoc autem decretum ſemel quotannis Epiſcopus in ſua diœceſi promulgandum iubeat.

DECRETVM XVI.

Hæres vltimarumuè voluntatum exequutor, ſi quæ piarum cauſarum nomine legāta, relictauè ſunt; ea anni ſpatio ad ſummum, aut tempore ab ipſo teſtatore præſcripto, non prę̄ſtiterit, ab Epiſcopo, vt ratio iuris poſtulat, pœnis, ipſo iure conſtitutis, omnino cogatur piam teſtatoris voluntatem explere. Nec vero prę̄ſcriptum illud, vel a iure, vel a teſtatore tempus ab Epiſcopo prerogetur, niſi ſibi conſtituerit, quæ earum cauſarum nomine relicta, aut legata ſunt, vere prę̄ſtari non potuiſſe.

Epiſcopus vero in Parochijs, vbi opus erit, duos probatæ vitæ homines, pietatis amantes, & auctoritate prę̄ditos deligat, quorum opera, ſtudio, atque adiumento ad piorum locorum, piarumq. cauſarum iura perſequenda vtatur, quoad expedire viſum ſibi erit.

DECRETVM XVII.

Ne Notarij, qui teſtamenta, codicillos, aliaſuè tabulas de rebus, quæ piarum cauſarum nomine legatæ, relictęuè ſunt, vel ipſi rogati conſcripſerūt, vel ab alijs conſcriptas apud ſe habent, magnos nimis labores in ijs omnibus conquirendis ſubſtineant; neue ſi id quod ipſis ſuperiori concilio præſcriptum eſt, omiſerint, excommunicationem, eodem concilio propoſitam, ſubeant; idcirco illam ſanctionem, piarum cauſarum nomine a nobis editam, ita interpretamur, ac moderamur, quo faciliorem etiam exequutionem illa habeat.

Par.3.ti. ꝺ prior. loc.adm. ¶ pœnā.

Quicūq. Notarij ſciunt, ſe rogatos, teſtamenta, aliaſuè vltimæ voluntatis tabulas de rebus, piarum cauſarum nomine relictis, cōfeciſſe, niſi ſex menſium ſpatio, poſtquā teſtatoris mortem ſcierint, illa Epiſcopo ſignificarint, quæcumque in ipſis tabulis a ſe conſcriptis legata pia facta ſint; ij excommunicationis pęnā ipſo iure incurrant. Qui vero in poſterum eius generis tabulas, teſtamentauè ſcripſerint, eandē pœnam ipſo facto ſubeant, niſi tribus poſt menſibus, quam teſtatoris mortem cognouerint, pia legata, relictauè, Epiſcopo denunciarint. Hoc autem de ſex, & trium mēſium ſpatio decretum vim tantum habere ſtatuimus, cum primum concilium hoc in lucem emiſſum erit, ac promulgatum.

Vt autem Notariorum, qui iam mortē obierunt, exēplaria, et quęuis alia ſcripta, quibus res, piarum

rũ cauſarum nomine relictę, aut legate, notatæ, ac deſcriptæ ſunt, cõquiri poſſint; Epiſcopus propoſitis etiam pœnis, & cenſuris, eam quæ ſibi facilior videbitur, ineat rei perficiendæ rationem. Qui Notarij præterea ex ſuperioris cõcilij decreto excommunicationem ſubierũt, Epiſcopus eos abſolutionem humiliter petentes, a cenſuris abſoluat. ſi modo ipſius Epiſcopi arbitratu ante ſatisfecerint, ad decreti huius præſcriptum.

DECRETVM XVIII.

Prohibeat Epiſcopus, ne bona, cenſus, prouentus, aliaq. eius generis, quæ ad Eccleſiarum fabricas quouis ratione pertinent, ab earum Præfectis, aut miniſtris ad alios vſus auertantur, quam inſtitutum eſt, aut certè debent: Idem præterea ex Tridentini concilij præſcripto Fabricarum redditus in vſus Eccleſiæ neceſſarios, atque vtiles, vt expedire magis viſum fuerit, erogari curet. Seſſ. 22. de refor. ca. 9.

DECRETVM VIX.

Qui bona Eccleſiæ, Hoſpitalium, aliorumuè piorum locorum, ſiue ſolus, ſiue vna cum alijs adminiſtrat; ſi vel ipſe, vel per interpoſitam perſonam ea emerit, aut emphyteuſis locationiſuè nomine conduxerit; ab eo adminiſtrationis munere ſtatim amoueatur; nec dignus in poſterum cenſeatur; cui talium rerum procuratio, adminiſtratione demandetur; cum eoq. præterea ex iuris præſcripto agatur.

DECRETVM XX.

Epiſcopus id ſedulo prohibeat, vt quæ Fabricæ, Hoſpitalia, Sodalitates, & quę alia cuius vis generis pia loca inſtituta non ſunt ad pecuniam mutuo dandam; eorum adminiſtratores ne vlla cauſæ ſpecie cuiquam homini, nec etiam vniuerſitati loci, aut viciniȷs dent mutuo.

Quod ſi ipſi adminiſtratores mutuo, vel dederint, uel, quod grauius eſt, ab ijs locis ſumpſerint, ab earum adminiſtratione ſtatim amoti ſint, indigniq. cēſeatur, qui per ſex annos illorum alio rumuè piorum locorum adminiſtrationem gerant. Tum etiam illorum Præfectus, quouis nomine vocetur, qui huic rei conſenſerit, excommunicationis pœnam ſubeat.

DECRETVM XXI.

Ne *quiſquam, pecuniam apud Montes pietatis deponat, vel eidem mutuo det, vt inde aliquid, ne minimum quidem lucri, aut eius, quod intereſt, nomine percipiat. Qui vero ex pacto quidquam ea cauſa perceperit, quod Montis pietatis pecuniam uel mutui, uel depoſiti nomine dederit; cum eo tamquam cum vſurario homine agatur ad iuris pręſcriptum.*

Par. 3. cap. Epi, titu. de pio. loc. ad mi.

Quæ præterea de Montibus pietatis decreta ſuperiori concilio ſunt, ea Epiſcopus obſeruari curet, vel diligentiſſime. Compellatq. illorum inſtitutiones ſibi ab adminiſtratoribus oſtendi, atque exhiberi.

So-

Sodalitates quaſcumque,ſeu Confratrias,quę Diſciplinatorum nomine vocãtur,Epiſcopus,vt Tridentino concilio iuſſum eſt,viſitet;libroſque vel conſtitutionem, vel meditationum, orationumuè,ſi qui in eiſdem extant, ſtudioſe recognoſcat, ne quid falſum,commentitiumuè, aut apochryphum in illis ſit;& ſi quę inuenerit,quę emendationem deſiderent,illa vel omnino tollere, vel emendare curet.

Efficiat prӕterea vt confratres,etiam nominatim non vocati,ad ſtatas, & ſolemnes proceſſiones accedant,easq. rectè, atque ordine obeant; vtq. non mercede conducti,ſed pietatis gratia flagella ſibi adhibeant.

Eaſdem item Confratrias in eam priſtinam Diſciplinatorum regulam redigere curet, quę iuſſu noſtro recognita,& emendata,& huius temporis rationi accommodata,ad communem earum Sodalitatum vſum edetur.

Si quę vero hoc decreto præcepta illi vel contempſerint, vel neglexerint;aliaq. non obierint, quę ad eorum Sodalitatis officium pertinent, pro rei grauitate ſeuerius ab Epiſcopo corripiantur; ſin autem emendari nulla alia ratione poterunt,eorum Sodalitates extinguantur eiuſdem Epiſcopi iudicio.

CAPITA QVAEDAM AD MONIALES pertinentia.

DECRETVM I.

Seſſ. 25. c 3. de refor. Reg.

Bulla edita. 4. calē. Iunij. 1566.

QVod de certo Monialium numero ſingulis Monaſterijs conſtituendo, Tridentina Synodus decreuit; quodque item Summus Pontifex Pius Quintus, de Monialium, etiam earum, quę Conuerſæ dicuntur, clauſura, litteris editis, ſanxit: id vtrumq. Epiſcopus, quam diligentiſſime poteſt, exequi curet. Quod ſi aliquid obſtiterit, quo minus illud a ſe præſtari queat; ipſum ſummum Pontificem ſex mēſium ſpatio conſulat, idq́. exequatur, quod ſibi ea de re ab illo reſcriptum erit. Hancq́ ipſam in ijs exequendis diligentiam a Regularibus præſtari idem ſedulo ſtudeat.

DECRETVM II.

Seſſ. 25. de Reg. refor.

VT Tridentinæ conſtitutioni, quæ eſt de Reformatione Regularium cap. 16. fraus nulla fiat; illud Epiſcopus, pœna anathematis & dantibus, & recipientibus propoſita, interdicat, ne Moniales a puellæ, quæ regularem habitum in earum Monaſterio ſuſceptura eſt, parentibus, vel conſanguineis, vel curatoribus, nec vero ab alijs, quibus i-…ob id ſponſione caueant, pecuniam mutuo, aut

depoſiti, alioue quouis nomine ſumant, antequã illa profeſſionem regularem confecerit. Epiſcopus præterea tum impenſas æſtimet, quæ & in religionis ingreſſu, & tempore profeſſionis fieri ſolent pro veſtitu, aut pro alijs rebus, ad ipſius puellæ, vel Monaſterij vſum cõmoditatemuè pertinentibus; tum pecuniæ etiam ſummam præſcribat, quam puella alimentorum nomine, Monaſterio det; niſi cenſus, aut alia bona immobilia, quorum annui fructus, eiuſdem iudicio, ad ea alimenta ſatis ſint, Monaſterio attribuantur. Ea autem omnis pecuniæ ſumma, eo nomine ab Epiſcopo decreta, ne ipſa apud certum hominẽ, & virum bonum deponatur, qui, profeſſione confecta, illam ſtatim Monaſterio tradat, vt decretum eſt ſuperiori concilio.

Par.3.de monia.

DECRETVM III.

Facultas ſuperiori concilio permiſſa, vt Monialis organiſta, ſonandi artem, Epiſcopi conceſſu, docere poßit, abrogata ſit, atque ita, vt nemini, nec viro, nec fœminæ, etiam cuiusuis Superioris facultate, ad Monaſteriorum quoduis accedere fas ſit eius rei cauſa: ſed quæ Monialis vel organo ſonandi, vel muſicæ artis perita eſt, alias Moniales inſtruere poterit.

Part. de mon. tit. de clauſ. c. Nemini.

QVAE

QVAE GENERATIM AD HÆC DECRETA pertinent,

DECRETVM I.

Q*Væcumque his noſtris, alijsq. ſuperiori Synodo prouinciali editis cõſtitutionibus, decretis uè ſancita ſunt, ea omnia in ſua quiſq.* Epiſcopus *diœceſi, diligenter obſeruet, & ab alijs, quorũ intereſt, ſeruanda curet omnibus iuris remedijs.*

Vt autem, quæ in hac Prouinciali *ſynodo decreta ſunt, ad ea præſtanda, vlla ignorantiæ excuſatione nemini huius* Prouinciæ *homini vti liceat; illud edicimus, vt quo primum die, in lucem emiſſa, ad noſtræ* Metropolitanæ *Eccleſiæ valuas affixa erunt, tunc duorum menſium ſpatio omnes ſe & his decretis, &, ſi contra quidquam admiſerint, pœnis, ac mulctis, quæ in eis conſtitutæ ſunt, obſtrictos eſſe ſciant.*

Ab eo etiam affixionis, & promulgationis die tempus eorum decretorũ inchoari decernimus, quibus certo præſcripto dierum ſpatio aliquid præſtari iuſſum eſt.

Vnusquiſque pręterea Epiſcopus *ea omnia in proxima diœceſana* Synodo *legi, ac recitari iubebit, &, ſi ita expedire cenſuerit, ſuæ etiam* Cathedralis *Eccleſiæ valuis proponi: quo ſtudioſius*

dioſius omnium animis præcepta eorum tradan tur.

Singulę item & cathedrales, & collegiatæ, & parochiales eccleſiæ hæc ipſa decreta, certo loco recondita, perpetuo aſſeruari curent.

DECRETVM II.

Si quæ in his decretis difficultas orta ante erit, quàm alia Mediolanēſis Prouincię Synodus habeatur; eius difficultatis, tum omnium, quæ ipſis decretis tradita ſunt, interpretationem, & explicationem nobis reſeruamus, ſalua ſemper Sedis Apoſtolicę auctoritate.

DECRETVM III.

Qua debemus humilitate, & obedientia, ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, omnium eccleſiarum matris, & magiſtræ iudicio, atque auctoritati omnia, & ſingula quæcumque in hac Prouinciali Synodo ſancita, decreta, actáque ſunt, ſemper emendanda, & corrigenda ſubijcimus.

DECRETVM IIII.

Quoniam denique ob publicam huius Prouinciæ, & priuatim etiam vniuſcuiuſque eccleſiæ vtilitatem à Summo Romano Pontifice multa petenda ſunt, decernimus, quidquid ab eo communib.

noſtris, & qui, ad ſunt, Epiſcoporum litteris petetur, illud omne concilij huius nomine, atq; auctoritate ita factum intelligi, ac ſi publice in ſeſſione poſtulatum eſſet.

LAVS DEO.

P. Galeſinus, Protonotarius Apoſtolicus, pro Illuſtriß. Archiepiſcopo, & pro Reuerendo P. Inquiſitore.

CONSTITVTIONES ALIQVÆ

Summorum Pontificum quarum mentio ſupra fit ſuis locis.

Bulla fel. rec. PII *Papæ Quarti, qua multæ Indulgentiæ, & priuilegia conceduntur Sodalitati Nominis* DEI.

PIVS *Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei vniuerſis Chriſti fidelibus, præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, &* Apoſtolicam *benedictionem. Saluatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti Dei patris Vnigeniti, qui pro redemptione generis humani de ſummo cælorum ſolio ad huius mundi infima deſcendere, & carnem noſtram ex vtero virgineo aſſumere, ac poſt peractum ad noſtram inſtructionem huius vitæ curſum, in ara Crucis pretium exoluere dignatus eſt, vices licet immeriti gerentes in terris, gregemq. Dominicum noſtræ curę diuinitus commiſſum ad vitam lucis æternæ perduci cupiẽtes, iuxta creditum nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium, fideles cunctos quorum merita pro demeritis penitus ſunt imparia ad mala euitãda, veraq́. et ſolida bona amplexanda, ac altiſſimi viã ingrediendũ, ſpiritualib. muneribus, Indul-*

gentijs videlicet, & peccatorum remiſſionibus, frequenter inuitamus, vt fideles ipſi per deuotionis ſinceritatem, & bonorum operum exercitiũ, abolita ſuorum delictorum macula, Diuinæ gratiæ promerendæ reddantur aptiores. Cum itaque, ſicut accepimus, dudum dilectus filius Didacus de Victoria, Frater conuentus Sancti Pauli Burgen. Ordinis fratrum Prędicatorum, ęgregius verbi Dei prædicator, Zelo diuini nominis permotus ad cauendos iuramentorum, & blaſphemiarum abuſus vnam ſaluberrimam Confraternitatem ſub vocabulo nominis Dei inſtitui curauerit, quorũ Confratrum partes potiſſimum eſſent, certa etiam regula ſuper hoc compoſita, omni diligentia cauere, ne vel ipſi, vel alij corã ipſis aliquo modo niſi ob cauſam grauiſſimã iurarent & contrafacientes modeſte admonerent. Et qua confraternitate in diuerſis ciuitatibus, & Oppidis Hiſpaniarum rite inſtituta, & recepta, quam plurimi Chriſti fideles ſe illi conſcribi fecerint, quorum opera, & ſtudio blaſphemiæ, atq. periuria, & alias illicita iuramenta probibeantur. Cumq. eiuſdem cõfraternitatis ſalutaris fructus vbique ſit manifeſtus, Venerabiles fratres Epiſcopi partium illarum, eam, quibus poſſunt, fauoribus promoueant. Nos vt dicta cõfraternitas in maiori ſemper reuerentia habeatur, & Chriſtifideles eò libentius illam ingrediantur, quo ipſa amplioribus decorata ſpiritualium gratiarum donis, & Apoſtolicis fuerit ſuffulta priuilegijs,

de

de omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate confiſi, omnibus & ſingulis dictæ Confraternitatis, vbiuis terrarum, & locorum, nunc, & pro tēpore diffuſæ, vtriuſque ſexus Cōfratribus in illa nunc, & pro tempore deſcriptis, vbilibet conſtitutis, ſiue ſub eiuſdem Cōfraternitatis regula prius edita, ſiue ſub alia ſimili comprehendantur, qui vere pœnitentes, & confeſſi die feſto Circuncisionis D. N. Ieſu Chriſti, annis ſingulis, in perpetuum, ſacroſanctum Euchariſtiæ ſacramentum ſuſceperint, & ſolemnitati per ipſam Confraternitatem dicto die feſto vbiuis locorum, pro tempore, celebrari ſolitæ in toto, vel in parte interfuerint, quoties id egerint, toties pro quolibet die feſto huiuſmodi plenariam omnium, & ſingulorum, ac quorumcunque peccatorum ſuorum indulgentiam remiſſionem, & abſolutionem, prout in anno Iubilei eccleſias almę Vrbis, & extra illos muros ad id deputata viſitantibus concedi ſolet, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, concedimus, &, largimur. Illis vero dictę Confraternitatis Confratribus, qui qualibet prima die Dominica cuiuſq. menſis totius anni, ſimiliter in perpetuum, ad Miſſam, quam ipſi Confratres audire tenentur, audiendum conuenerint, quotieſcunq. id egerint, decem annos, qui vero temere iurantem, aut aliàs diuinum nomē blaſphemantem, modeſte, & charitatiue, quando cumq. admonuerint, pro qualibet vice centum dies, &

cuicunque verbi Dei prædicatori ſeculari, vel cuiuſuis ordinis regulari, qui Chriſtifideles, vt à Iuramentorum abuſibus caueant, & hanc dictæ Confraternitatis regulam amplectantur, hortatus fuerit, decem annos, de iniunctis ſibi pœnitentijs in forma Eccleſiæ conſueta, miſericorditer in Domino relaxamus. Et vt ipſi Confratres dictæ Indulgentiæ plenariæ Deo proprio facilius efficiantur participes, illis, & eorum ſingulis. Indulgentiam huiuſmodi conſequi volentibus. vt dicto die feſto Circumciſionis occurrente, quoſcunque ſibi bene viſos idoneos Presbyteros ſæculares, vel cuiuſuis ordinis regulares, per ordinarium loci approbandos, in ſuos poſſint eligere Cõfeſſores, qui confeſſionibus ipſorum diligenter auditis, eos & eorum quemlibet, ab omni, & quacumque excommunicationis, etiam maioris, & ab omnibus, & quibuſuis alijs Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, aut mixtim, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſaluo tamen iure tertij, necnon ab omnibus, & ſingulis, eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam locorum Ordinarijs, ac Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, prçterquam in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta contentis, dicta auctoritate Apoſtolica abſoluere, eiſque pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere, ac vota quæcumque (Hieroſolymitano, viſitationis liminum Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli prædi-

ctorum

ctorum de Vrbe, ac Iacobi in Compoſtella, nec-non Caſtitatis, & Religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeāt, ſimiliter auctoritate, & tenore præmiſſis perpetuo concedimus, & indulgemus. Mandantes *vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus* Fratribus *noſtris* Patriarchis, *Archiepiſcopis, &* Epiſcopis, *ac dilectis filijs ceteris Eccleſiarum* Prælatis, *& locorum* Ordinarijs, *vbilibet conſtitutis, eorumque generalibus in ſpiritualibus Vicarijs, & officialibus, quòd vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro Confratrum prædictorum parte, fuerint requiſiti, eidem Confraternitati prædictę pro poſſe faueant, fauorabiliter aſſiſtant, & illam promouere procurent.* Præſentibus, *quas nunquam etiam per nos, aut alios* Roman. *Pontif. ſucceſſores noſtros, vel Sedem præfatam, aut alios quoſcumque quomodolibet reuocari, ſuſpendi, limitari, reduci, modificari, aut eis in aliquo derogari poſſe, neque ſub quibuſuis illarum, aut ſimilium, vel diſſimilium* Indul*gentiarum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, alterationibus, modificationibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs diſpoſitionibus, in genere, vel ſpecie, per nos, vel ſucceſſores noſtros, aut* Sedem *præfatos, ſeu quouis alios, & ex quibuſcumque etiam vrgentiſſimis, & neceſſarijs cauſis, etiam pro fabrica* Baſilicę *Principis* Apoſtolorum *de Vrbe, Cruciata ſancta, vel expeditione contra infideles etiā*

ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducũ, Principum, vel aliorum inſtantiam, ſeu eorum contemplatione, vel etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac alias quomodolibet canonice, vel de facto nunc, & pro tempore, impoſitis, & factis, vllatenus vnquam comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illa emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas fore, ac cenſeri decernimus perpetuis futuris tẽporib. duraturas. Volumus autem quod ſi aliqua alia indulgentia fuerit per nos in aliquo loco eidem Confraternitati conceſſa, præſentes quo ad locum huiuſmodi nullæ ſint. Dat. Romæ apud ſanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ, 1564. Id. Apri. Pontificatus noſtri anno quinto.

F I N I S.

Conſtitutio S. D. N. D. PII diuina prouidentia Papæ V. per Dominos Medicos obſeruanda.

PIVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Supra gregem Dominicum noſtrę vigilantię diuinitus creditum vigilis ſpeculatoris, prout nobis de ſup conceditur, exercentes officiũ, ad ea, per quę animarum ſaluti cum diuini nominis gloria conſuli valeat libenter intẽdimus, vt Chriſtifideles poſt Baptiſmũ in peccata lapſi, per ſacr̃m pœnitentiæ Deo recõcilientur.

Sane cũ infirmitas corporalis nonnunquã ex peccato proueniat,dicente Domino,lãguido,quẽ ſanauerat,Valde noli amplius peccare,ne quid deterius tibi cõtingat, ac propterea prouide fe.re.Innocẽtius I I I. prædeceſſor noſter Medicis prçceperit,vt cum eos ad ægrotos vocari cõtigerit,ipſos ante omnia moneãt,vt animarũ Medicos vocẽt, ne cũ eis hoc in extrema ægritudine cõſtitutis ſuadetur, in deſperationis articulum incidant. Nos igitur volentes hoc tã ſalutare pceptũ nulla tẽporis pſcriptione aboleri, ſed ſemper obſeruari,conſtitutionẽ præfatam auctoritate Apoſtolica tenore prçſentiũ innouamus, & hac noſtra in perpetuũ valitura cõſtitutione ſtatuimus,&decernimus, quod omnes Medici cũ ad infirmos in lecto iacẽtes vocati fuerint,ipſos ante oĩa moneant,vt idoneo confeſſori omnia peccata ſua iuxta ritum S. R. E.confiteantur,neq. tertio die vlterius eos viſitent,niſi longius tẽpus infirmo confeſſor ob aliquã rationabilẽ cauſam, ſuper quo eius conſcientiam oneramus,conceſſerit,& eis per fidem confeſſoris in ſcriptis factã cõſtiterit, quod infirmi,vt pmittitur, peccata ſua cõfeſſi fuerint. Coniunctos vero, ac omnes familiares, & domeſticos infirmi in Dño rogamus & monemus,vt de infirmitate parochum certiorẽ faciant,ãc tam Parochus,quã coniuncti, & familiares præfati infirmũ ad confeſſionem peccatorũ ſuadeãt,& inducant Quod ſi qui Medicorũ præmiſſa nõ obſeruauerint, vltra pœnas in dicta cõſtitutione cõtentas, quas incurrere declaramus perpetuo ſint infames,& gradu medicinæ, quo inſigniti etiã, omnino priuentur, & a Collegio ſeu Vniuerſitate Medicorũ eijciantur,ac pçna etiã pecuniaria arbitrio Ordinariorũ,vbi deliquerint,mulctẽtur. Et hæc omnia inuiolabiliter obſeruentur,volumus, & eadem auctoritate præcimus & mandamus, vt nullus poſthac vbiq. locorũ in Medicina Doctoretur,aut ei quomodolibet medẽdi facultas a quouis Collegio,& Vniuerſitate concedatur, niſi oĩa in prçſenti noſtra cõſtitutione contenta, medio eorum iuramẽto corã Notario publico, & teſtibus obſeruare in eorũ manibus,vel Ordinarij iurauerint,& de huiuſ odi eorũ

manibus,vel Ordinarij iurauerint,& de huiuſmodi iura-
mẽto ĩ Priuilegio ſeu licẽtiamedẽdi ſpecialitermẽtio fiat.

Quod

Quod ſi Collegia, & Vniuerſitates præfatæ non recepto a promouēdis iuramēto huiuſmodi, eoſdē ad gradū pdictū promouerint, aut eiſdē medendi licentiā pſtiterint, pœnā priuationis facultatis alios vlterius doctorandi incurrāt. Mādantes in virtutę ſanctę obedietię omnibus, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, quatenus in Ciuitatibus, & Diœceſibus proprijs pſentes noſtras litteras publicari faciāt, ac iuramentū prędictū a Medicis iam promotis, ſeu licentiā medēdi habentibus, omnibus iuris remedijs exigāt, neq. aliquos ad medendū in Ciuitatibus, & Diœceſibus pdictis admittant, niſi eis cōſtiterit eoſdem iuramētū huiuſmodi pſtitiſſe, & cōtumaces, & iurare, ac iuramentū huiuſmodi iam præſtitū exhibere recuſantes, gradu Medicinæ, & omnibus priuilegijs eiſdem Medicis tam coniunctim, q̄ diuiſim eis, & eorum cuilibet conceſſis per quouis etiā Romanos Pontifices priuēt, ac ab ingreſſu Eccleſię arceāt, donec reſipuerint. Non obſtantibus pmiſſis, Priuilegijs, indultis, litteris Apoſtolicis, quibuſuis perſonis Collegio, & Vniuerſitati ſub quibuſuis verborū formis & tenoribus cōceſſis Quæ omnia quo ad effectū validitatis cōſtitutionis noſtrę, tātū reuocamus, caſſamus, & annullamus, & oēs Principes ſęculares, ac alios Dños, & Magiſtratus tēporales rogamus, requirimus, & obſecramus per viſcera miſericordiæ Ieſu Chriſti eiſdē in remiſſionē pctōrū nihilominus iniungētes, quod in præmiſſis omnibus eiſdē Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis aſſiſtāt, & ſuum fauorē, & auxiliū pręſtent, ac cōtrafaciētes pęnis etiā temporalibus afficiāt. Volumus aūt quod pręſentes litterę in Cācellaria, & Acie Cāpi Florę publicētur, & inter conſtitutiones extrauagātes perpetuo valituras cōſcribātur. Et quia difficile foret pſentes ad ſingula quæq. loca deferri. Volumus, & etiā declaramus, quod earū tranſumptis, etiā impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Pręlati munitis eadē prorſus fides vbicūq. adhibeatur, q̄ pſentibus adhiberetur, ſi forēt exhibitę vel oſtēſæ. Dat. Romę apud S. Petrum ſub Anulo Piſcatoris, die 8. Martij 1566. Pōtificatus noſtri Anno 1. Cę. Glorierius.

S. D.

S. D. N. D. PII PAPAE V. EXTENSIO Decreti Concilij Tridentini, Seſſ. xxj. C. 2. quod incipit, Cum non deceat: loquentis de Clericis ſæcularibus, ad Clericos regulares non profeſſos, ꝙ non promoueantur ad ſacros Ordines, niſi ſeruata forma dicti Decreti.

PIus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei; ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex ſacrorum Cōciliorum auctor & interpres, illa quæ in huiuſmodi Concilijs a prudentibus patribus in Spiritu ſancto legitime congregatis ſalubriter ſancita ſunt, pro ſui Paſtoralis officij debito dum æquitas, honeſtas, & decus ſuadet, ſicuti declarare, & moderare, ita etiā ad alios caſus extendere conſueuit. Sane cū non decedat diuino miniſterio aſcriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut ſordidū aliquem quęſtū exercere, ſacro Tridētino Cōcilio inter alia decretū fuit, nequis deinceps clericus ſecularis, quāuis aliàs moribus, ſcientia, & ętate eſſet idoneus, ad ſacros ordines promoueretur, niſi prius legitimè cōſtaret eum beneficiū eccleſiaſticum, quod ſibi ad victū honeſtè ſufficeret, pacifice poſſidere, vel aliàs ordinari nō poſſet niſi iuxta Decreti ab ipſo Cōcilio deſuper editi formā, & tenorē. Cum aūt nulla in huiuſmodi Decreto religioſorū clericorū mentio facta fuerit, ac propterea nōnulli (vti moleſte accepimus) certorū ordinū religioſi, ſeu canonici, vel clerici intra clauſtra monaſteriorum, ſeu domorū more regulariū in cōmuni viuentes, qui nunquā, ſeu non niſi ad certū tēpus profeſſionem emittūt, & ex clauſtro exire, vel dimitti, & ad ſeculū redire libere & licite poſſunt, religionis prętextu abſque titulo ſufficiētis beneficij, nec iuxta dicti Decreti tenorē, ad ſacros ordines ſe promoueri prętendunt, & a nōnullis Epiſcopis paſſim promoueantur, atq; inde plerūque illud incōueniens eueniat, vt ſic promoti, & clauſtro exeuntes, & per ſeculū vagātes, vel mendicare, vel ſordidū quęſtum exercere, nō ſine ipſorū dedecore, ac ordinis vilipēdio, & quāplurimorū Chriſtifideliū ſcādalo cogātur. Nos igitur,

qui

qui ſingulorũ Dei Miniſtrorũ honorẽ,& decus (quantum in nobis eſt ſinceris exoptamus affectibus, Motu Proprio, & ex certa noſtra ſcientia,deq. Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac perpetuo valitura ſanctione decretũ prædictum de clericis ſecularibus loquẽs, ad omnes & ſingulos etiã cuiuſcunq. ordinis clericos religioſos, ſiue ſeculares more religioſorum viuẽtes in cõmuni,nõ profeſſos, harũ ſerie extẽdimus,& ampliamus,ac religioſis,&alijs p̃dictis nõ profeſſis,vt ad ſacros ordines promoueri, necnõ omnibus & ſingulis Venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis,Archiepiſcopis, & Epiſcopis gratiã, & cõmunionem Sedis Apoſtolicæ habentibus,vt ordines ipſos huiuſmodi religioſis perſonis impendere, niſi obſeruata forma dicti decreti nõ valeãt,in virtute ſanctę obed & ſub indignationis noſtræ pœna interdicimus,& prohibemus,ac cõtrafaciẽtes per annũ a præſtatione talium ordinũ ipſo iure ſuſpẽdimus.Statuentes,& decernentes promotiones quarũlibet religioſarum perſonarũ prędictarũ ad ordines huiuſmodi cõtra ipſius decreti Concilij Tridẽtini formã,etiam cuiuſuis licentiæ illis ab Apoſtolica Sede, vel illarũ ſuperioribus cuiuſcunq. dignitatis,ſtatus,gradus,& præminẽtiæ exiſtant,etiã ſi Pontificali dignitate fungãtur, vel Cardinalatus honore præfulgeãt cõceſſe,prætextu factas,executione prædictorũ ordinũ omnino carere, nullasq. prorſus, & irritas exiſtere, ſicq promotas perſonas in altaris miniſterio miniſtrare nõ poſſe, Quinimmo miniſtrantes, priuilegijs,exẽptionibus,immunitatibus, & alijs gratijs clericis cõceſſis omnino priuari, & irregularitatis, aliaſq. in dicto decreto cõtẽtas pęnas eo ipſo incurrere,a quibus niſi a Rom. Pont. vel in mortis articulo minime abſolui poſſint Nõ obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis,ac quorumuis Monaſteriorũ, & ordinũ ẽt iuramento,& cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis,ſtatutis,& cõſuetudinibus,priuilegijs quoq ,indultis,& litteris Apoſtolicis,illis,illorũq. ſuperioribus,& perſonis ſub quibuſcũq. tenoribus,& formis,ac cũ quibuſuis,ẽt derogatoriarũ derogatorijs,alijsq. efficacioribus,efficaciſſimis,reſtitutiuis, & inſolitis clauſu

lis,irritantibusq. & alijs decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet ēt iteratis vicibus conceſſis, confirmatis,& innouatis. Quibus omnibus etiā ſi alias pro illorū ſufficienti derogatione de illis illorumq. totis tenoris ſpecialis,ſpecifica,expreſſa,& indiuidua, non aūt per clauſulas generales idem importantes mētio, ſeu quęuis alia expreſſio habenda,aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, illorū tenores,formas,datas,& decreta in illis appoſita,ac ſi de verbo ad verbū insererentur pręſentibus pro ſufficienter expreſſis , & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris,ac vice dūtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus,cęterisq cōtrarijs,quibuſcumque. Et vt præſentes litteræ ad omniū notitiā perueniāt, neue quis illarum ignorātia excuſari poſſit,volumus,& Apoſtolica auctoritate decernimus, præſentes litteras ad valuas Principis Apoſtolorum de Vrbe,& Cancellarię Apoſtolicę,ac in acie Campi Flore,publicari, & earum exēpla affigi,& imprimi,illarumq exemplis etiā impreſſis manu alicuius Notarij publici , & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici , vel eius curiæ obſignatis eandē prorſus fidem adhiberi, quæ ipſis pſentibus adhiberetur,ſi forent exhibitę,vel oſtenſę. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtrę extenſionis,ampliationis,interdicti,prohibitionis, ſuppoſitiōis,ſtatuti,decreti,derogationis,& volūtatis infringere, vel ei auſu temerario cōtraire.Si quis autem hoc attētare præſumpſerit,indignationem Omnipotētis Dei,ac beatorū Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū. Dat.Romę apud S Petrū anno Incarnationis Dominicę, MDLXVIII. Pridie idus Octobris, Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

DE BREVIARIO ROMANO, nuper edito.

PIus Epiſcopus , ſeruus ſeruorum Dei , ad perpetuam rei memoriā . Quod a nobis poſtulat ratio paſtoralis officij,in eam curā incūbimus,vt omnes, qūantū Deo adiutore

iutore fieri poterit, ſacri Tridentini Concilij decreta exequantur: ac multo id etiam impenſius faciẽdum intelligimus, cũ ea, quę in mores inducẽda ſunt, maxime Dei gloriam, ac debitum eccleſiaſticarum perſonarũ officium cõplectuntur. Quo in genere exiſtimamus imprimis numerandas eſſe ſacras preces, laudes, & gratias Deo perſoluendas, quæ Romano Breuiario cõtinẽtur. Quæ diuini officij formula, pie olim ac ſapiẽter a Summis Pontificibus pſertim Gelaſio, ac Gregorio primis cõſtituta, a Gregorio autem ſeptimo reformata, cũ, diuturnitate tẽporis, ab antiqua inſtitutione deflexiſſet, neceſſaria viſa res eſt, quæ ad priſtinã orandi regulam conformata reuocaretur. Alij.n. pręclaram veteris Breuiarij cõſtitutionẽ, multis locis mutilatam, alibi incertis & alienis quibuſdã cõmutatam, deformarunt. Plurimi, ſpecie officij commodioris allecti, ad breuitatem noui Breuiarij, a Franciſco Quignonio tit. S. Crucis in Hieruſalem, Presbytero Cardinale cõpoſiti, cõfugerunt. Quinetiã in prouincias paulatim irrepſerat praua illa cõſuetudo, vt Epiſcopi in eccleſijs, quæ ab initio cõmuniter cũ ceteris veteri Romano more Horas canonicas dicere ac pſallere cõſueuiſſent, priuatũ ſibi quiſq. Breuiarium cõficerent, & illam cõmunionem, vni Deo, vna & eadem formula, preces, & laudes adhibendi, diſſimillimo inter ſe, ac pene cuiuſq. Epiſcopatus proprio officio diſcerperet. Hinc illa tam multis in locis diuini cultus perturbatio. Hinc ſumma in clero ignoratio cæremoniarum, ac rituum Eccleſiaſticorum, vt innumerabiles eccleſiarũ miniſtri, in ſuo munere indecore, non ſine magna piorũ offenſione, verſarentur. Hãc nimirum orandi varietatẽ grauiſſime ferens. fe. rec. Paulus PP. IIII. emẽdare cõſtituerat: itaque prouiſione adhibita, ne vlla in poſterum noui Breuiarij licentia permitteretur, totã hanc rationẽ dicendi, ac pſallendi horas canonicas, ad priſtinũ morem, & inſtitutum redigẽdã ſuſcepit. Sed eo poſtea nõdum ijs, quæ egregie inchoauerat, perfectis, de vita decedente, cũ a piæ mem. Pio PP. IIII. Tridẽtinũ Cõciliũ, antea varie intermiſſum, reuocatũ eſſet, Patres in illa ſalutari reformatione eodẽ Concilio conſtituta, Breuiariũ ex ipſis Pauli Papæ

ratio-

ratione reſtituere cogitarũt.Itaq. quicquid ab eo in ſacro opere collectum,elaboratumq. fuerat, Concilij patribus Tridentum a prædicto Pio PP. miſſum eſt. Vbi cũ doctis quibuſdã,&pijs viris a Cõcilio datum eſſet negotiũ,vt ad reliquã cogitationẽ, Breuiarij quoq curam adiungerent, inſtante iam cõcluſione Concilij,tota res ad auctoritatem iudiciumq. Romani Pontificis ex decreto eiuſdẽ Cõcilij relata eſt: qui,illis ipſis Patribus,ad id munus delectis,Romam vocatis, nonnulliſq. in verbe idoneis uiris ad eũ numerũ adiunctis,rẽ perficiẽdã curauit. Verum eo etiam in viam vniuerſę carnis ingreſſo. Nos,ita diuina diſponente clemẽtia,licet immerito, ad Apoſtolatus apicẽ aſſumpti, cũ ſacrum opus, adhibitis etiã ad illud alijs peritis viris, maxime vrgeremus, magna in nos Dei benignitate, (ſic enim accipimus)Romanum hoc Breuiarium vidimus abſolutum. Cuius ratione diſpoſitionis, ab illis ipſis, qui negotio p̃poſiti fuerãt,nõ ſemel cognita, cũ intelligeremus, eos in rei cõfectione ab antiquis Breuiarij nobiliũ Vrbis eccleſiarum,ac noſtræ Vaticanæ bibliothecæ,nõ diſceſſiſſe,grauesq. præterea aliquot eo in genere ſcriptores ſecutos eſſe,ac deniq. remotis ijs,quæ aliena & incerta eſſent, de propria sũma veteris diuini officij nihil omiſiſſe, opus probauimus, & Romæ imprimi, impreſſumq. diuulgari iuſſum. Itaq. vt diuini huius operis effectus re ipſa conſequatur,auctoritate præſentium tollimus imprimis,& abolemus Breuiarium nouũ,a Franceſco Cardinale p̃dicto editũ,& in quacũq. Eccleſia,Monaſterio,conuẽtu,ordine, militia,& loco,virorum & mulierum, etiam exempto, tã a primæua inſtitutione, quã aliter ab hac Sede permiſsũ. Ac etiã abolemus quęcũq alia Breuiaria, vel antiquiora, vel quouis priuilegio munita,vel ab Epiſcopis in ſuis diœceſibus promulgata,Omnẽq. illorũ vſum de omnibus, orbis eccleſijs,monaſterijs,cõuẽtibus,militijs, ordinibus,& locis;virorum & mulierum,etiã exemptis,in quibus alias Officium diuinũ,Romanę eccleſiæ ritu dici conſueuit,aut debet:illis tamẽ exceptis, quę ab ipſa prima inſtitutione a Sede Apoſtolica approbata,vel conſuetudine,quę vel ipſa inſtitutio ducẽtos annos antecedat,alijs certis Breuiarijs

vſa

vſa fuiſſe cõſtiterit: quibus vt inueteratũ illud ius dicẽdi, & pſallendi ſuum officiũ nõ adimimus, ſic eiſdem, ſi forte hoc noſtrum, quod modo promulgatũ eſt, magis placeat: dummodo Epiſcopus, & vniuerſum Capitulũ in eo cõſentiant, vt id in choro dicere, & pſallere poſſint, permittimus. Omnes vero, & quaſcũq. Apoſtolicas & alias permiſſiones, ac conſuetudines, & ſtatuta: etiã iuramẽto, cõfirmatione Apoſtolica, vel alia firmitate munita: nec nõ priuilegia, licẽtias, & indulta, precandi, & pſallẽdi, tã in choro quã illud, more & ritu Breuiariorũ ſic ſuppreſſorũ, prædictis eccleſijs, monaſterijs, cõuẽtibus, militijs, ordinibus, & locis, necnõ S.R.E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus & alijs eccleſiarum Prælatis, cæteriſq. omnibus & ſingulis perſonis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & regularibus, vtriuſq. ſexus, quacũq. cauſa cõceſſa: approbata & innouata, quibuſcũq. concepta formulis, ac decretis & clauſulis roborata, omnino reuocamus: volumusq. illa omnia vim & effectum de cetero nõ habere. Omni itaq. alio vſu, quibuslibet: vt dictũ eſt, interdicto: hoc noſtrum Breuiarium, ac precãdi pſallendiq. formulã in oĩbus vniuerſi orbis eccleſijs, monaſterijs, ordinibus, & locis: etiã exemptis: in quibus officium ex more & ritu dictę Romanæ Eccleſiæ dici debet: aut cõſueuit: ſalua prędicta inſtitutione, vel cõſuetudine p̃dictos ducẽtos annos ſuperante: pręcipimus obſeruari Statuentes Breuiarium ipſum: nullo vnquã tempore, vel totũ vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addẽdũ, vel omnino detrahendũ eſſe: ac quoſcunq; qui Horas canonicas, ex more & ritu ipſius Romanæ Eccleſię, iure, vel cõſuetudine, dicere, vel pſallere debent: propoſitis pęnis per Canonicas ſanctiones cõſtitutis, in eos, qui diuinum Officiũ quotidie nõ dixerint: ad dicẽdum & pſallendum poſthàc in perpetuum, Horas ipſas diurnas & nocturnas: ex huius Romani Breuiarij p̃ſcripto, & ratione omnino teneri, neminẽq ex ijs, quibus hoc dicẽdi pſallendiq. munus neceſſario impoſitum eſt, niſi hac ſola formula ſatisfacere poſſe. Iubemus igitur omnes & ſingulos, Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, Abbates, & cęteros eccleſiarum Prælatos vt, omiſſis, quæ

ſic

ſic ſuppreſsimus,& aboleuimus,cæteris omnibus, etiã priuatim per eos cõſtitutis:Breuiarium ipſum in ſuis quiſq. eccleſijs monaſterijs,conuentibus,ordinibus,militijs,diœceſibus,& locis prædictis introducant,& tam ipſi, quã ceteri omnes presbyteri,& clerici,ſeculares,& regulares, vtriuſq ſexus ; necnon milites,& exempti , quibus Officiũ dicendi,& pſallendi quomodocumq ſicut prædicitur, iniunctum eſt,vt ex huius noſtri Breuiarij formula, tam in choro,quã extra illũ,dicere & pſallere procurent. Quod vero in rubricis noſtri huius officij præſcribitur,quib.diebus Officium B Mariæ ſemper virginis , & Defunctorum, item Septem pſalmos pœnitentiales,& Graduales dici,ac pſalli oporteat:Nos propter varia huius vitæ negocia,multorum occupationibus indulgentes,peccati quidem periculum ab ea præſcriptione remouẽdum duximus: verum debito prouidentiæ paſtoralis admoniti,omnes vehementer in Domino cohortamur,vt remiſsionem noſtrã, quantum fieri poterit,ſua deuotione,ac diligentia præcurrentes,illis etiam precibus,ſuffragijs,& laudibus, ſuę & aliorum ſaluti conſulere ſtudeant.Atq.vt fidelium voluntas, ac ſtudium magis etiam ad facultatem hanc conſuetudinem incitetur,de omnipotentis Dei miſericordia, beatorumq Petri,& Pauli Apoſt.eius auctoritate confiſi, omnibus,qui illis ipſis diebus,in rubric.præfinitis,B Marię,vel Defunctorum officium dixerint ; toties centum dies , qui vero Septem pſalmos,vel Graduales; Quinquagĩta, de iniuncta ipſis pœnitentia relaxamus.Cęterum vt præſentes literæ omnib plenius innoteſcant,mandamus illas ad valuas Baſilicæ Principis Apoſt de Vrbe:& Cancellarię Apoſtolicæ ; & in acie Campi Floræ publicari:earumq. exempla de more affigi ; Volumusq.& Apoſt.auctoritate decernimus ; quod poſt huiuſmodi publicationem: qui in Romana curia ſunt præſentes,ſtatim lapſo menſe, reliqui vero,qui intra montes,tribus,& qui vltra vbiq.locorum degunt,ſex menſib.excurſis,vel cũ primum venalium huius Breuiarij voluminũ facultatẽ habuerint : ad precandũ, & pſallẽdũ;iuxta illius ritũ,tam in choro,q̃. extra illũ,maneant obligati:ipſarũ aũt literarum exẽpla manu Nota. pu-

blici,& ſigillo Prælati eccleſiaſtici,aut illius curiæ obſigna ta,vel etiã ipſi voluminibus abſq. prædicto, vel alio quópiam adminiculo Romæ impreſſa,eandem illam vbiq.locorum fidem faciant,quam ipſæ præſentes,ſi eſſent exhibitæ,vel oſtenſæ.Sed vt Breuiarium ipſum,vbiq. inuiolatum,& incorruptum habeant,prohibemus ne alibi vſquã in toto orbe,ſine noſtra,vel ſpecialis ad id Cõmiſſarij Apoſt.in ſingulis chriſtiani orbis regni,& prouincijs deputandi,expreſſa licentia,imprimatur,proponatur, vel recipiatur.Quoſcunq.vero,qui illud ſecus impreſſerint, propoſuerint,vel receperint,excommunicationis ſentẽtia ipſos innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam noſtræ oblationis,abolitionis,permiſſionis,reuocationis,iuſſionis,præcepti,ſtatuti,indulti,mandati,decreti,relaxationis,cohortationis,prohibitionis,innodationis & voluntatis,infringere, vel ei auſu temerario contrahire.Siquis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem omnipotentis Dei,ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romę, apud S.Petrum,anno incarnat.Dominicæ 1566. ſeptimo Id. Iulij,Pontificatus noſtri anno tertio.

M.Dat. Cæ.Glorierius.
H.Cumyn.

BVLLA S. D. N. PII PP. V. PROHIBITIO.

Blaſphemiæ,Sodomiæ,Simoniæ,Concubinariatus, ac contra deambulantes per eccleſias, pauperes p eas mẽdicantes,ac alios in eis illicita facien.necnon de tollendis ex eis capſis,& depoſitis mortuorum, de non taborando in diebus Feſtiuis,ac circa plurima alia Dei honorem,& diuinum cultum concernen.

PIvs Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.Cum primum Apoſtolatus officium diuina nobis diſpoſitione commiſſum ſuſcepimus,ſtatim omnem curam,& cogitationem noſtram in dominici gregis fidei noſtræ crediti ſalute defiximus, & Chriſtifideles

Deo iuuante ita dirigere ſtatuimus, vt a vitiis, & peccatis abſtinentes, iter, quod ad vitam æternam ducit, inſiſtant. Cnm autem ad omnia, quæ diuinam maieſtatem aliquo modo poſſent offendere, amouenda mentis noſtrę aciem intenderimus, ea primũ, & ſine mora emendare decreuimus, quæ Deo pręter cætera diſplicitę, & irã eius prouocare cum diuinæ docent ſcripturæ, tũ grauiſſima exẽpla declarant, nempe diuini cultus neglectum, Simonię labem, Blaſphemię crimen, & libidinis naturę contrarię vitiũ execrandũ, pp quæ populi, nationes, bellorũ, famis, & peſtilentiæ calamitatib. iuſta Dei vltione ſępe plectuntur. Et ſi aũt contra eos, qui tam grauia crimina admiſerint; multa prædeceſſorib. noſtris conſtitutiones editæ fuerunt; tamẽ quia parum eſt leges edere; niſi ſint, qui eas debitis tpib. exequantur; Idcirco ne qui forſan ex tolerantia ſperare impunitatem audeant, ſcientes pleroſq. pœnarũ grauitate magis, q̃ Dei timore arceri ſolere a voluntate peccandi oẽs, & ſingulas, ſententias, cenſuras; & pœnas contra eos, qui talia deliquerint, latas confirmamus, & Apoſt. auctoritate innouamus, nec de earũ rigore quicq̃ relaxamus admonemusq. eos, qui talia perpetrare veriti nõ fuerint, nõ ſolum ſubituros eas pœnas, quæ ſacris ſunt Canonib. conſtitutæ, ſed eas ẽt, quas leges ciuiles cõminantur, & noſtri quoq. arbitrij diſcretio pro perſonarum qualitate conſtituet, Mandantes ciuitatum. & locorũ ſtatus noſtri eccleſiaſtici pro tpe Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem ſub pœna ſuſpenſionis a diuinis, his vero ſub pœna excõicationis latę ſententiæ, vt quos debitum Deo cultũ in Eccleſijs non tribuere, aliisq. nefandi criminib. pollutos eſſe cõpererint, comprehendi curent pœnis afficiendos cõpetentib. Sciturís etiam ipſis Iudicib. quòd ſi poſt hanc noſtram conſtitutionẽ in caſtigandis huiuſmodi delictis negligentes fuerint, Primum quidẽ Dei omnipotentis iudicio obnoxij erũt, deinde noſtrã quoq incurrẽt indignationẽ. Vt aũt pœnarum certitudo cunctis facilius innoteſcat nõnullas hic duximus exprimẽdas, alij nihilominus contra hmõi criminum reos a iure ſtatutis in ſuo robore manentibus. Vt igitur Deo optimo maximo, glorioſæ Virgini,

& ſanctis omnibus debitus honor deferatur, Gregorij X. prædeceſſoris noſtri conſtitutionem innouantes.ac ſtatuta in Tridentino Concilio obſeruari volentes; ſtatuimus & ordinamus, vt ad Eccleſias ſit humilis, & deuotus ingreſſus, quieta conuerſatio, deuotis orationibus inſiſtant, & omnes genibus flexis ſanctiſsimum ſacramentum adorẽt ad nomen Ieſu Chriſti domini noſtri cum exhibitione reuerentiæ caput inclinent, nullus in dictis Eccleſijs ſeditionem faciat; tumultum excitet; clamores moueat impetumue committat, ceſſent vana, fœda, & profana colloquia; riſus immoderati, & ſtrepitus omnes iudiciorum, & alia, quæcumque diuinum officium perturbare poſſunt. Nullus intra eccleſias deambulare audeat, ſiue præſumat, dum celebrantur ſacra Miſſarum myſteria, & alij diuina officia. Qui vero prædicta petulanti animo contempſerint, præter diuinæ vltionis acrimoniam, noſtra quoque arbitrij pœnas incurrent: quę omnia locorum quoq. Ordinarij in ſuis Eccleſijs facient obſeruari. Quicunque vero in Eccleſijs, dum ibi ſacrificium Miſſę, & diuina celebrantur officia, aut verbum Dei prędicatur, deambulare, vociferari, aut verſo tergo ad ſanctiſſimum ſacramentum irreuerenter ſedere, aut aliquid, quod ſcandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præſumpſerit: pœnam vigintiquinque ducatorum incurret, prçter alias arbitrio noſtro imponendas, & moderandas pœnas; & qui non habebit in ęre, luet in corpore, aut exilio mulctabitur. Qui vero in eccleſijs cum mulieribus impudicis, ſiue etiam noneſtis colloquium ſcurrile habuerit, aut alios inhoneſtos actus fecerit, vigintiquinque ducatorum pœnã incurrat, & carceris per menſem. Qui in eccleſijs, vt ſupr. obſcœnis, & inhoneſtis verbis, aut ſignis vſus fuerit, aut aliàs fœda colloquia cum perſonis quibuſcumque habuerit, decem aureorum pœna mulctetur, vt aliàs corporaliter puniatur. Mandamus prçterea omnibus, & ſingulis Cathedralium, Collegiatarum, & Parochialium eccleſiarum Capitulis, Rectoribus, Vicarijs, Sacriſtis, Oſtiarijs, & alijs ipſarum Cuſtodibus, quatenus præfatos omnes in eccleſijs delinquentes admoneant, & vt in eis vetita fieri non

ſon permittant,vel ſaltem ipſis Ordinarijs, vel Officiali-
bus noſtris puniendos deferant, quod ſi facere neglexe-
rint,pœnam duorum aureorum vice qualibet incurrent.
Pauperes quoque mendicantes, ſeu eleemoſynas petẽtes
per Eccleſias tempore Miſſarum,prędicationum,aliorum
que diuinorum officiorum ire non ſinant: ſed eos ad va-
luas eccleſiarum ſtare faciant, ſub pœna duorum aureo-
rum Capitulis infligenda pro qualibet vice, niſi eos eijci
curauerint, & Parochis dimidij aurei. Religioſis etiam
Clauſtralibus,ſiue regularibus pręcipimus in virtute ſan-
ctę obedientię,vt in eccleſijs ſuis deputent aliquem, qui
tales eijciat,& ſi negligentes fuerint,grauiſſime ab Ordi-
nario corripiantur,quod ſi illi parere recuſauerint,grauiſ
ſimas pœnas incurrent,& pro qualitate perſonarum etiã
corporaliter punietur arbitrio noſtro,ſiue Superiorũ ſuo-
rum. Et vt in eccleſijs nihil indecens relinquatur, ijdem
prouideant,vt capſę omnes,& depoſita,ſeu alia cadauerũ
conditoria ſuper terram exiſtentia omnino amoueantur,
prout alias ſtatutum fuit,& defunctorum corpora in tum
bis profundis infra terram collocentur. Cum vero dierũ
feſtorum obſeruatio ad Dei cultum maxime pertineat,&
in lege diuina pręcipiatur,Cupientes abuſus prauos, qui
ex eorum inobſeruantia inualuerunt, omnino corrigere,
& antiquorum Canonum ſtatuta renouantes,mandamus
vt omnes dies Dominici,& pręcipue in honorem Dei,bea
tę Marię virginis,ſanctorum Apoſtolorum feriati cum o-
mni veneratione obſeruentur,& omnes in diebus pręfa-
tis eccleſias frequentent,diuinis officiis deuote intendãt,
ab omni illicito,& ſeruili opere abſtineant,Mercatus non
fiant,profanę negociationes,& iudiciorum ſtrepitus con-
quieſcant.Qui vero in diebus pręfatis opus aliquod illici
tum feciſſe deprehenſus fuerit,pręter diuinã vltionem,&
amiſſionẽ aĩalium,quibus ad vecturam,vteẽ etiam graues
pœnas incurret arbitrio noſtro, ſeu Vicarii noſtri in vrbe.
In aliis autem locis arbitrio ordinariorum, vel aliorum
Magiſtratuum,ita vt præuentioni locus ſit Quibus omni
bus diſtricte pręcipimus,vt hæc diligenter obſeruari pro-
curent,illas etiam feſtiuitates,quæ iuxta consuetudinem

locorum ſolemniter celebrari cōſueuerint, iuxta laudibi lem conſuetudinē debita cum reuerentia obſeruari faciā ſub pœnis arbitrio ipſorum imponendis, & moderandis. Et vt Simoniacę priuatis labes prorſus aboleatur, Conſtitutiones anteceſſorum noſtrorum contra Simoniacos edi tas, & pręſertim Pauli I I. inuiolabiliter obſeruari mādamus, & delinquentes tàm in ſacrorum ordinum receptione, q̄ in beneficiorum aſſecutione, ſtatutis etiam inferius pœnis noſtra auctoritate affici volumus. Quicūq igit̄ dete ſtabile crimen Simoniacæ prauitatis commiſiſſe cōuictus fuerit in conſequendis ordinibus, eo ipſo ſit ab illorū exe cutione per decennium ſine ſpe diſpenſationis ſuſpenſus & per annum carceribus mancipetur. Qui dignitates Eccleſiaſticas Simoniace acquiſiuerit, illis ſit ipſo iure priuatus, & in futurum inhabilis ad eas, & quaſcunque alias ob tinendas. Qui beneficium, aut officium Eccleſiaſticum Simoniace adeptus fuerit, illis ſimiliter ſit ipſo iure priuatus, & ad fructuum omniū, quos perceperit, reſtitutionem teneatur, & perpetuo ſit inhabilis, ad ea, & quæcunq. alia beneficia Eccleſiaſtica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commiſiſſe conuictus fuerit, præter ſupradictas pœnas etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Eccleſiaſticis degradatus a fidelium conſortio eijciatur. Qui vero ordines, & beneficia Simoniace contulerint, pœ nis a iure ſtatutis puniantur, cuiuſcumque gradus, condi tionis, & dignitatis, etiam ſi Epiſcopi, Archiepiſcopi, vel maiores fuerint. Caueant pręterea quicumque ne in ſacramentorum exhibitione Simoniacum aliquid faciant. Alioquin grauiſſime puniantur per locorum Ordinarios, qui huiuſmodi criminis reos cum maxima ſeueritate coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini ſtatuta. Ad abolendum vero nefarium, & execrabile blaſphemiæ ſcelus, quod in antiqua lege Deus morte puniri mandat, & Imperialibus quoq. legibus receptum eſt, nunc autem ꝑpter nimiam Iudicum in puniendo ſegniciem, vel potius deſuetudinem, ſupra modum inualuit, Leonis X. prædeceſſoris noſtri in nouiſſimo Lateranenſ. Concilio ſtatuta innouantes, Decernimus, vt quicunque laicus Deum, & Do-

Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, vt glorioſam Virg. Mariam eius genitricem expreſſe blaſphemauerit,pro prima vice pœnam 25. ducatorum incurrat,pro ſecunda pœna duplicabitur,pro tertia,autem centum ducatos ſoluet &ignominia notatus,exilio mulctabitur. Qui vero plebeus fuerit, nec erit ſoluendo,pro prima vice manibus poſt tergum ligatis ante fores Eccleſiæ conſtituetur per diem integrum,pro ſecunda fuſtigabitur per Vrbem,pro tertia lingua ei perforabitur,& mittetur ad triremes.Quicunq. clericus in hoc blaſphemię crimen incurrerit, pro prima vice fructib.vnius anni omnium,& quorumcunq. beneficiorum ſuorũ,pro ſecunda,beneficiis ipſis priuetur, ꝑ tertia omnibus ẽt dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur.Quod ſi clericus nullum obtinuerit beneficium,pœna pecuniaria,vel corporali pro prima vice puniatur,pro secunda carceribus mancipetur,pro tertia verbaliter degradetur,& ad triremes mittatur Qui reliquos Sanctos blaſphemauerit,pro qualitate blaſphemię,atque perſonæ,arbitrio Iudicibus puniatur. Si quis crimen nefandum contra naturam,propter quod ira Dei venit in filios diffidentiæ,perpetrauerit, Curiæ ſeculari puniendus tradatur.Et ſi clericus fuerit, omnibus ordinib. degradatus ſimili pœna ſubijciatur,Monemus prętерea oẽs locorum ordinarios,& in virtute S. obediẽtiæ eis præcipimus, vt ſtatuta Tridentini Concilij contra Concubinarios tam Clericos,q̃ laicos edita,diſtricte faciant obſeruari,redditu. ri Deo,ac nobis,ſi id omiſerint,rationem. Et vt præmiſſorum delictorum Simoniæ,blaſphemiæ, ac ſtupri nefandi notitia facilius habeatur: Volumus ꝙ in ſingulis caſibus, non ſolum per accuſationẽ,& inquiſitionẽ, ſed ẽt ad ſimplicem,& ſecretã denunciationem procedatur per. quoſcunq.Iudices,aliàs tamen de iure competentes, tam rõne delicti,q̃ perſonarum,ita ꝙ inter eos locus ſit pręuentioni Monemus præterea oẽs,& ſingulos,vt ſolum Dei timorem præoculis habentes, & nõ alia animi praua affectione ducti,culpabiles tantũ deferant,innocentes nõ vexẽt. Quòd ſi aliq. ex calũnia aliquos denũciaſſe cõperti fuerit, eos ad pœnã talionis teneri volumus,& mãdamus: Mul-

ctæ autem pecuniariæ applicabuntur pro duabus partib.
locis pijs arbitrio noſtro in Vrbe,extra vero , Ordinario-
rum,pro tertia accuſatori,qui delinquentes detulerit.Mā
damus autem Principibus,Comitibus,& Baronibus om-
nibus.S.R.E.Feudatarijs, ſub pœna priuationis feudorū ,
quę ab ipſa Eccleſia Rom.obtinent, reliquos vero Princi-
pes chriſtianos,& terrarum Dominos hortamur in domi-
no,& in virtute S obedien.mandamus , vt pro diuini no-
minis reuerentia,& honore pręmiſſa omnia in ſuis domi-
niis,ac terris exactiſſime ſeruari faciant: vberrimā ab ipſo
Deo mercedem tam boni operis recepturi . Non obſtanti
bus qbusuis Cōſtitutionibus,& ordinationib.Apoſtolicis
ac exemptionibus,priuilegiis,indultis,facultatibus, & lit
teris Apoſt.quibuſuis Capitulis,conuentibus,Militijs,or-
dinibus,& perſonis cuiuſcunque qualitatis,& conditionis
exiſtentibus,ſub quibuſcunq.tenoribus,& formis,ac cum
quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis aliisq.effi-
cacioribus,& inſolitis clauſulis,necnon irritantibus, & a-
liis decretis in genere, vel in ſpecie etiā Motu proprio a-
liàs qūolibet conceſſis,approbatis,& innouatis,quibus il-
lorum tenores pręſentib pro expreſſis habentes,ſpeciali-
ter,& expreſſe derogamus,ceterisq.contrariis quibuſcun
que.Volumus aūt quòd pręſentium tranſumptis ēt īpreſ
ſis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis,& ſigillo a-
licuius Pręlati munitis eadē prorſus fides vbiq: adhibea-
tur,quę eiſdē pręſentib.adhiberetur,ſi forēt exhibitę , vel
oſtenſę . Nulli ergo omnino hoīum liceat hanc paginam
noſtrę innouationis,relaxationis,admonitionis,confirma
tionis,mandati,ſtatuti,decreti,ordinationis, p̄cepti , mo-
nitionis,voluntatis,& derogationis infringere , vel ei au-
ſu temerario contrahire.Siquis autem hoc attentare prę
ſumpſerit,indignationem oīpotentis Dei,ac beatorū Pe-
tri,& Pauli Apoſt.eius ſe nouerit incurſurum. Dat.Romę
apud S.Petrum,anno incarnat.Dominicę 1566.cal.April.
Pontificatus noſtri anno primo.

Antonius Florebellus Lauellinus.
H Cumyn.

BVLLA

BVLLA S. D. N. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ Quinti, Relaxationis prohibitionis de non admittendis Reſignationibus per Ordinarios, cum modificationibus.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Quãta Eccleſiæ De incommoda omni tempore attulerit,& nũc quotidie magis afferat miniſtrorum in eam ingreſſio vitioſa,iam late perſpiciant, & cum mœrore expendat Præſules omnes & paſtores,quãdo hæc pernicies cæterarum omnium maxima,tam multas orbis Eccleſias impie violarit. Quia vero hoc malum cum in cæteris frequens, tum maximè in beneficiorum,& officiorum eccleſiaſticorum dimiſſione admittitur,nemini moleſtum eſſe debet quod pridem de reprimendis quotidianis fraudibus,quę hac in re frequentiores internoſcũtur, certam aliquã rationem tãdem inituri officij noſtri partes in prohibenda omnibus interim reſignationũ huiuſmodi receptione paulo ſeuerius interpoſuerimus,omnesq. beneficiorum interim reſignandorũ diſpoſitiones, quæ fierẽt, in irritũ reuocauerimus, ac etiã decreuerimus nullũ per eas in illis ius,neq. titulum,vel coloratum, tam in petitorio, quã in poſſeſſorio ipſis prouiſis tribuere,quinetiam eos ad illa deinceps obtinẽda perpetuo inhabiles forè;collatores vero alias in illorum diſpoſitione, etiam tãquã deuolutionis iure ſeſe interponere non poſſe: ſed de eis vt vere vacantibus, ſiue per Romanum Pontificem,ſiue alios collatorum eorundem Superiores,vti præuentum eſſet, libere prouideri.Nunc autẽ intendentes inſtitutum hoc noſtrũ, quo ſanctuarium Domini cupimus illibatum auctore Domino perſequi,ac ſimul quãtum in nobis eſt cauere ne reſignationes ipſæ de hinc pro cuiuſq arbitrio, nullisq. vel certe leuibus cauſis paſſim, & temere admittantur. Prohibitionem,& alia prædicta ac cætera omnia noſtris ſuper his litteris cõtenta eatenus relaxamus:vt poſthac Epiſcopi, & alij facultatem habẽtes eorum duntaxat reſignationes recipere, & admittere poſſint, qui aut ſenio confecti, aut valetudinarij,aut corpore impediti,vel vitiati,aut cri-

mini

mini obnoxij, cenſuriſque Eccleſiaſticis irretiti, aut ne-
queunt,aut non debent Eccleſiæ, vel beneficio inſeruire,
ſeu, qui vnam aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel
quos ad aliud contigerit promoueri,Religioné quoq; in-
greſſuri,vel matrimoniũ contracturi,ſi ſtatim poſtea id re
ipſa exequãtur;deniq. cum quis ex alijs caſibus acciderit,
q cõſtitutione fęlicis recordationis Innocẽtij Papę III.
de dimittendis cathedralibus Eccleſijs,edita, cõtinentur.
Qui etiã ob capitales inimicitias nequeunt, vel nõ audẽt
in loco beneficij reſidere ſecuri,ſed nec horum vllus ſacro
ordini mancipatus,niſi religionem ingreſſurus valeat vllo
modo beneficium, vel officium Eccleſiaſticum reſignare,
niſi aliunde ei ſit, quo in vita poſſit commode ſuſtentari.
Ad hæc beneficiorum, & officiorũ permutationes admit-
tere,quæ canonicis ſanctionibus, & Apoſtolicis cõſtitutio
nibus permittuntur:Caueant autem Epiſcopi,& alij præ-
dicti itemque omnes electores, præſentatores, & patroni
tam eccleſiaſtici,quàm laici quicumque ſint,ne verbo qui
dem,aut nutu,vel ſigno futuri in huiuſmodi beneficijs,&
officijs ſucceſſores ab ipſis reſignantibus, aut alijs eorum
ſignificatione vel hortatu deſignẽtur, aut de his aſſumen
dis promiſſio inter eos, vel etiam intentio qualiſcumque
intercedat Cæterum præcipimus,atque interdicimus,ne
ipſi Epiſcopi,aut alij collatores de beneficijs,& officijs re-
ſignandis prædictis,aut ſuis,aut dimittentium conſangui
neis,affinibus,vel familiaribus etiam per fallacem circui-
tum multiplicatarum in extraneos, collationum, audeãt
prouidere,quod ſi ſecus,ac etiam quicquid præter vel cõ-
tra formam prædictorum fuerit a quocumque temere at
tentatum,id totum ex nũc vires, & effectum decernimus
non habere, Qui vero cõtrafecerint,vt in eo quo delique
rint puniãtur,a beneficiorum,& officiorũ collatione,nec-
non electione,præſentatione,confirmatione, & inſtitutio
ne,prout cuique competierit,tandiu ſuſpenſi remaneant,
donec remiſſionem a Romano Pontifice meruerint obti-
nere,& qui talia beneficia,ſeu officia receperint,eos prędi
ctis pęnis volumus ſubiacere. Et nihilominus in eos, qui
ſic ſuſpẽſi cõferre,eligere,pręſentare,confirmare, vel inſti
tuere

tuere auſi fuerint, excõmunicationis quo ad pſonas, quo verò ad capitula, & cõuentus a diuinis ſuſpẽſionis ſententias ipſo facto promulgamus: quibus etiam nullus alius, quàm ipſe Romanus Pontifex, ſiue abſolutionis, ſiue relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impertiri. Prohibitione, & litteris noſtris prędictis nihilominus in cęteris omnibus perpetuo valituris. Non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs, indulgẽtijs, & litteris Apoſtolicis generalibus, & ſpecialibus quibuſcũq Epiſcopis, & alijs Superioribus, ac inferioribus Eccleſiarum Prętatis, necnon Eccleſijs, Monaſterijs, Capitulis, Cõuentibus, Collegijs, & vniuerſitatibus eorumque, & alijs perſonis etiam Regia & Imperiali maieſtate prædictis, ſub quacunque verborum forma, & conceptione conceſſis, per quæ effectus præſentium impediri poſſet quomodocũque vel differri, etiam ſi de eis ipſorumque totis tenoribus ad verbũ, ac de proprijs nominibus eorũ, necnon Eccleſijs, Monaſterijs, locis, ordinibus, & dignitatibus qbuscũq. nec nõ cauſis propter quas illa conceſſa ſunt, ſpecialem & expreſſam præſentibus fieri oporteret mentionem. Cæterum iubemus eaſdem præſentes ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & in acie Campi flore publicari, & earũ exempla affigi; volumuſque eas ſic publicatas omnes & ſingulos perinde arcere, & obligare, ac ſi illis ipſis fuiſſent ſingulariter intimatæ. Exemplis quoque prædictis etiam impreſsis, manuq. Notarij publici, & ſigillo Pręlati Eccleſiaſtici vel eius Curię obſignatis, eandem prorſus fidem adhiberi, quę ipſis pręſentibus ſi forent exhibitę vel oſtenſę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã noſtrę relaxationis, pręcepti, interdicti, decreti, promulgationis, iuſsionis & volũtatis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationẽ omnipotẽtis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurũ. Dat. Romæ apud S. Petrũ, anno Incarnationis Dominicę M D L X V I I I. xl. Aprilis, Pontificatus noſtri anno tertio.

Cę. Glorierius.

H. Cumyn.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ Quinti, ſuper clauſura, & Reformatione quarumcumque Monialium.

PIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuã rei memoriam. Circa Paſtoralis officij nobis, meritis licet imparibus, deſuper commiſſi curam quantum nobis ex alto permittitur inuigilãtes aſſidue ad ea per quæ ſingulis erroribus, & exceſſibus obuiatur, ac perſonis quibuslibet pręſertim fœminei ſexus virginitatem ſuam Altiſſimo vouentibus ſub Religionis iugo CHRISTO Saluatori in Caſtitatis holocauſto famulari effectantibus, a ſemita Iuſtitiæ, & honeſtatis declinantibus, ne quicquam in eis reperiatur incõgruum, quod in Regularis ponat honeſtatis gloria maculã, & diuinã merito poſſit offendere Maieſtatẽ opportune ſuccurritur, libẽter intẽdimus, ac in his noſtrę vigilantiæ partes propẽſius impartimur, prout id in domino ſalubriter expedire conſpicimus. Hac igitur perpetuo valitura. Cõſtitutione inhęrẽtes etiam Conſtitutioni fel. rec Bonifacij Papæ viij. prædeceſſoris noſtri quæ incipit, Periculoſo, & decretis Concilij Tridentini ſuper clauſura Monialium æditis, auctoritate Apoſt. tenore præſentium, ſtatuimus, atque perpetuo decernimus, vniuerſas, & ſingulas Moniales præſentes, atque futuras cuiuſcũque Religionis, ordinis, vel Militiarum etiã Hieroſolimitan ſiũt, quæ vel iam receptæ ſint, vel impoſterũ in quibuſuis Monaſterijs ſiue domibus recipientur, & tacitè, vel expreſſe Religionem profeſſæ, etiam ſi Conuerſæ, aut quocunque alio nomine appellẽtur, etiã ſi ex inſtitutis vel fundationibus earum Regulæ ad clauſarum non teneantur, nec vnquam in earum Monaſterijs, ſeu domibus etiam ab immemorabili tempore, ea ſeruata fuerit, ſub perpetua in ſuis Monaſterijs, ſeu domibus debere de cętero permanere clauſura iuxta formam dictæ Conſtitutionis fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Periculoſo, in ſacro Concilio Tridentin. approbatam, & innouatam, quã nos auctoritate præfata etiã approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam diſtrictè obſeruari mã-

damus,

damus,quod ſi aliquę Moniales forſan reperiãtur, quę cõ ſuetudine etiã immemorabili,aut inſtituto,vel fundatione regulæ ſuę fræta animo obſtinato huic clauſurę reſiſtant,aut quoquo modo reluctentur, Ordinarij vna cum Superioribus earum omnibus iuris,& facti remedijs compellant eaſdem,tãquam rebelles,& incorrigibiles ad pręciſe ſubeundum dictam clauſuram,& perpetuò obſeruandum. Mulieres quoque quæ Tertiarię, ſeu de pœnitentia dicũtur cuiuſcumque fuerint ordinis in Cõgregatione viuentes ſi,& ipſę profeſſę fuerint, ita vt ſolemne votum emiſerint,ad clauſuram pręciſe,vt pręmittitur, & ipſę teneantur.quod ſi votum ſolemne non emiſerint,Ordinarij vnà cum ſuperioribus earum hortentur,& perſuadere ſtudeant,vt illud emittant, & profiteãtur, ac poſt emiſſionẽ, & profeſſionem eidem clauſurę ſe ſubijciãt. quod ſi recuſauerint, & aliquę ex eis inuẽtę fuerint ſcãdaloſe viuere, ſeueriſſime puniantur. Cęteris autem omnibus ſic abſq. emiſſione profeſſionis,& clauſura viuere omnino volentibus interdicimus, & perpetuò prohibemus, ne in futurũ vllam aliam prorſus in ſuum ordinem,Religionem,Congregationemue recipiant.Quod ſi cõtra huiuſmodi hanc noſtram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad ſic viuendũ omnino inhabiles reddimus, ac illarũ quaslibet profeſſiones,& receptiones irritas,& nullas decernimus, prout etiã pręſenti decreto irritas facimus, & anullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiarię prędictę propter hanc clauſuram detrimẽtum, aut incommodum aliquod in earum neceſſitatibus,maximè in pertinẽtibus ad illarum victum patiantur, ſed vt eis opportune cõſulatur, auctoritate Apoſt. pręfata ſtatuimus, decernimus, pręcipimus,atq. mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, vt curent colligi fidelium eleemoſynas per Conuerſas,quę non ſint profeſſę,vel ſi profeſſę fuerint,ſint tamen ętatis annorũ Quadraginta,&in domibus cõtiguis, extra tamen Monaſterium, degant, & non ingrediantur clauſuram aliarum Monialium,niſi in caſibus ex earũ Cõſtitutionibus permiſſis, & de earum Domibus exire non poſſint pro huiuſmodi eleemoſynis colligendis,niſi de licentia

centia Ordinarij,vel earum Superiorum.Et de cętero nullę alię Conuerſę profeſſę recipi amplius etiam de cõſenſu ſuorum Superiorum,vel Pręlatorũ poſsint quod ſi aduerſus,hac noſtram prohibitionem receptę fuerint,illarũ receptio nulla,irrita, & inanis ſit,prout ex nũc nullam & irritam facimus,& annullamus. Quod ſi prędicto modo neceſsitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarũ prędictarum ſuccurri ſufficienter non poterit,mãdamus ipſis Ordinarijs,& Superioribus earum, vt ipſi prouideant de alijs perſonis pijs,& Deo deuotis, quę fidelium eleemoſynas colligant,vel alias eo meliori, & commodiori modo, quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipſarum Monialium, & Mulierũ prędictarũ, arbitrio Ordinariorum, & Superiorum, earundem, prout eis congruentius expedire videbitur,prouideatur, & ſuccurratur. Et ne propter Monialium numerum exceſsiuum clauſurę obſeruatio violetur, inhęrentes etiam ſimiliter depoſitioni dictę Conſtitutionis Bonifacij,& Concilij Triden.decreto,Monialibus prędictis,& illarum Superioribus, & Ordinarijs diſtrictè inhibẽdo precipimus,& mandamus,ne plures in earum Monaſterijs recipiant,& admittant, ſiue recipi, & admitti permittãt, quam ex proprijs redditibus ipſorum Monaſteriorum vel conſuetis eleemoſynis commode ſuſtentari poſsint. Mandantes propterea in virtute ſanctę obediẽtię ſub obteſtatione diuini iudicij,& interminatione maledictionis ęternę vniuerſis Venerabilibus fratribus Patriarchis Primatibus,Archiepiſcopis,& Epiſcopis, quatenus in Ciuitatibus,& Diœc. proprijs pręſentes noſtras litteras publicari faciãt, ac in Monaſterijs Monialiũ ſibi Ordinario iure ſubiectis,in his vero, quę ad Roman. mediate,vel immediate ſpectant Eccleſiam, Sedis Apoſtolicę auctoritate vna cum Superioribus eorundem Monaſteriorum clauſuram,vt pręmittitur,quam primum poterunt ſeruari procurent. Contradictores, atque rebelles per cenſuram Eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato ad hoc, ſi opus fuerit,auxilio brachij ſęcularis. Ac vt hoc tam ſalutare decretum facilius obſeruetur, omnes Principes ſęculares, & alios Dominos; &

Magi-

Magiſtratus temporales rogamus,requirimus, & obſecramus per viſcera miſericordię Domini noſtri IESV CHRISTI, eiſdem in remiſsionem peccatorũ iniungẽtes,quod in pręmiſsis omnibus eiſdem Patriarchis,Primatibus,Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs Monialium Superioribus aſſiſtant, ac ſuum fauorem,& auxilium pręſtent. Ac impedientes pœnis etiam temporalibus afficiant pręmiſſis cõſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis ſtatutis, & conſuetudinibus,etiam immemorabilibus,etiam per Sedem Apoſtolicam approbatis & confirmatis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apoſtolicis etiam in fundatione,& inſtitutione eiſdẽ Monaſterijs,vel domibus, & Monialibus ſub quibuſcumque verborum formis,&clauſulis irritantibus, & alijs decretis quibuslibet conceſſis,confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi pro ſufficienti illorum derogatione de illic,eorumq. totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa,& indiuidua, nõ autẽ per clauſulas generales idẽ importantes, mentio, ſeu quęuis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſeruãda foret, tenores huiuſmodi ac ſi de verbo ad verbum inſererẽtur, pro ſufficienter expreſſis ſiabentes, quod ad effectum validitatis noſtrę conſtitutionis tantum derogamus contrarijs quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter,vel diuiſim ab eadem S. Sede indultum,quod interdici, aut ſuſpendi nõ poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Per hoc autem in Monaſterijs exemptis Ordinarij locorum quoad alia nullam ſibi credãt iuriſdictionem, vel poteſtatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem quod pręſentes litterę, ad valuas Baſilicę beati Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra,ac acie Campi Florę publicentur, & inter Conſtitutiones extrauagantes perpetuo valituras conſcribantur. Et quia difficile foret pręſentes, ad ſingula quæcunque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod earum Tranſumptis etiam impreſſis manu alicuius Notarij ſubſcriptis,ac ſigillo alicuius Prælati munitis eadem prorſus

fides

fides vbicumque adhibeatur, quę pręſentibus adhiberetur ſi forent exhibitę, vel oſtenſę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę approbationis, innouationis, ſtatuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, pręcepti, inhibitionis, requiſitionis, obſecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręſumpſerit, indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romę apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Sexageſimo ſexto. Quarto Kalen. Iunij, Pontificatus noſtri anno primo.

Viſa de Curia Io. Riuetius. ſs.

Cę. Glorierius.

H. Cumyn.